

Frančiškov prijatelj

1
2023

9

11

20

34

Post

Vsebina

Post		
BOŽJA BESEDA	4	FO IN FRAMA..... 20
OB IZVIRU	5	Intervju s framašico Mojco Lesnik
Oče, ki vidi na skrivnem (Mt 6,4)		MOZAIK..... 21
OB SVETEM PISMU	6	MOLITVENA NAVEZA
Hudičeve skušnjave		28
FRANČIŠEK IN KLARA VABITA..... 7		DELAVNICE MOLITVE IN ŽIVLJENJA
Postni čas s sv. Frančiškom in sv. Klaro		30
TEMA: POST..... 8		Če ne sedaj, potem kdaj?
Gre res samo za dieto?		IZ FRANČIŠKOVH REVIJ..... 32
POKLICAL SI ME..... 9		BRAT KAPUCIN..... 34
»Po Božji milosti pa sem to, kar sem« (1Kor 15,10)		Stefano Luca
INTERVJU: BR. MIHA SEKOLOVNIK..... 11		IZ KAPUCINSKEGA SVETA..... 36
Da bi znali živeti		NOVI SVETNIKI..... 40
ZNAMENJE ČASA..... 14		Maria Tuci (1928 – 1950)
V postu se odločimo za več		KNJIGA..... 41
BOŽJE STVARSTVO OKROG NAS..... 15		Kjer veter spi
Lubnik (1025m)		FILM..... 41
POZITIVNO IN CELOSTNO O TELESNOSTI IN SPOLNOSTI..... 16		Zadnji izmed nas; The Last of Us
Spremeniti na bolje		OBVESTILA..... 42
MED UBOGIMI..... 18		Ste vedeli, da...
Naše delo z ubogimi		ALI VEŠ 42
		UJETO V OBJEKTIV
		43

Frančiškov prijatelj • XXIX/1 (227) • 2023

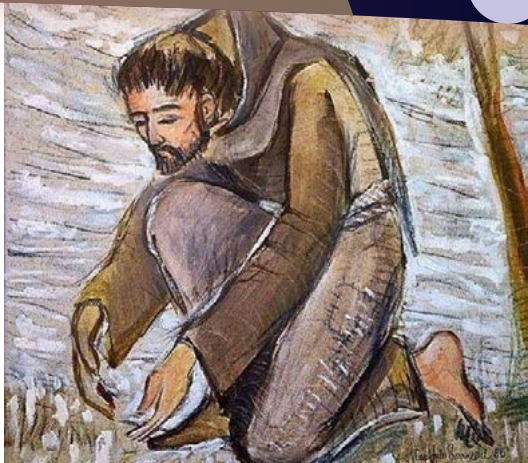
Izhaja štirikrat na leto med šolskim letom • izdajajo bratje kapucini ter asiški romarji • urednik: br. Vlado Kolenko
naslov uredništva: Frančiškov prijatelj, Mekinčeva 3, 1119 Ljubljana • elektronska pošta: franciskov.prijatelj@rkc.si
revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki • grafična priprava: Salve, d.o.o., Ljubljana.

Post

Na začetku reda, ko so k Frančišku prihajali prvi bratje, je prebival v Rivotortu. Neke noči, okrog polnoči, ko so vsi spali, je neki brat nenadoma začel kričati: »Umiram! Umiram!« Vsi so se prestrašeni in začudeni zbudili. Frančišek je vstal in rekel: »Bratje, vstanite in prižgite svetilko.« Ko so prižgali oljenko, je Frančišek vprašal: »Kdo je kričal, da umira?« Ta je odgovoril: »Jaz sem.« Frančišek nadaljuje: »Kaj ti je brat? Zaradi česa umiraš?« On pa: »Umiram zaradi lakote.«

Frančišek je – poln dobrote in nežnosti – takoj pripravil obed. Da se lačni brat ne bi sramoval jesti sam, so prišli jest vsi bratje. Tako lačni brat kakor tudi ostali bratje so se pred kratkim spreobrnili h Gospodu ter prekomerno trpinčili svoje telo. Po okrepčilu je Frančišek rekel: »Dragi bratje, priporočam, da vsakdo skrbi za svojo fizično moč. Če kdo zmore zdržati z manj hrane kot nekdo drug, nočem, da se tisti, ki potrebuje več hrane, sili posnemati drugega. Za svojo rast naj daje telesu, kolikor je treba. Tako kot se moramo zdržati od prekomerne hrane, ki škoduje telesu in duši, tako tudi in še bolj od pretirane vzdržnosti, kajti Gospodu je bolj všeč usmiljenje kakor žrtev. Še je rekel: »Dragi bratje, iz ljubezni sem naredil to dejanje, da sem jedel skupaj z bratom, da ga ne bi bilo sram jesti samemu. Torej sem vas iz velike ljubezni in nežnosti spodbudil k temu dejanju. Vedite, od sedaj naprej nočem ponavljati tega dejanja, ker ne bi bilo ne dostojno ne primerno redovnemu življenju. Želim in vsakemu zapovedujem v mejah našega ubožstva, da skrbi za svoje telo, kolikor potrebuje« (LegP 1).

Mislim, da je to eden najlepših tekstov, ki govori o postu in odpovedi. V njem odseva Frančiškova ljubezen, saj je le-ta pred vsemi

zapovedmi in predpisi. Odpovedati se tudi hrani, da bi bili bližje Gospodu, ko se mu bližamo tudi z odpovedjo. Vendar ne brez usmiljenja.

Kako nam danes manjka usmiljenja do samega sebe, še bolj pa do drugega človeka. Koliko stvari se je pojavilo, da bi človek odrešil samega sebe, brez Boga. Tudi post je lahko takšno sredstvo, če ga ne razumemo pravilno in če ima namen, da postane modna muha ali kura za telo. Jezus nam v evangeliju lepo pove, kaj je pravi post. Upam, da bomo kdaj razumeli te besede in jih bolj izpolnjevali.

Številka Frančiškovega prijatelja, ki je pred vami, nam v tem postnem času želi pomagati, da bi bolje razumeli postni čas, ki je tudi čas milosti. Ničesar velikega v življenju ne moremo doseči brez odpovedi. Tudi na duhovnem področju je tako. Odpovedati se moram neki stvari, da imam čas, sredstva in moč za nekaj, kar je višje in kar me vodi k Bogu. In samo stvari, ki vodijo k Bogu, so pomembne, da se jih poslužujemo. Ena takšnih je tudi post. Vendar se vedno spomnimo na besede in ravnanja sv. Frančiška. »Iz ljubezni sem naredil to dejanje in jedel skupaj z bratom...«. Iz ljubezni se postim in bom naredil nekaj več za svojega bližnjega in s tem tudi za Boga.

Naj vsem nam velikonočno jutro prinese novo veselje in ljubezen. Gospod je z nami.

br. Vlado Kolenko

»Kadar se postite, se ne držite čemerno kakor hinavci; kazijo namreč svoje obraze, da pokažejo ljudem, kako se postijo. Resnično, povem vam: Dobili so svoje plačilo. Kadar pa se ti postiš, si pomazili glavo in umij obraz. Tako ne boš pokazal ljudem, da se postiš, ampak svojemu Očetu, ki je na skritem. In tvoj Oče, ki vidi na skritem, ti bo povrnil.«

Mt 6,16-18

Oče, ki vidi na skrivnem (Mt 6,4)

Rožice poročajo, kako se je Frančišek nekoč zavlekel na otok Trasimenskega jezera, da bi tam prebil štirideset dni v molitvi, samoti in postu. Seboj je vzel samo dva hlebca kruha. Toliko, kolikor so apostoli vzeli seboj, za en dan za južno, ribice bi si pa tudi lahko nalovil. A ko so ga po dogovorjenem času prišli iskat, mu je še vedno ostalo 75% suhega obroka. Poročilo pravi, da ga je polovico pojedel iz ponižnosti, da ne bi bil kot sam Gospod Jezus, ki je post prestal brez njegove četrtine. No, kolikor poznamo Frančiška in njegovo ponižnost so se od njegove polovice verjetno najedli tudi divji zajci, ki jih, iz drugega vira to vemo, tam ni manjkalo. Kakorkoli, med vrsticami lahko preberemo, da je Frančiška navdihnil Jezus sam, morebiti ravno vrstice šestega poglavja Matejevega evangelija, ki sem si jih vzel za vademekum tokratnega tipkanja.

Ko Jezus v svoji znameniti pridigi na gori dopolnjuje postavbo posta, slednjega neločljivo poveže z miloščino in molitvijo. Res, post brez molitve je navadna dieta in brez miloščine samo bolj boleč način šparanja. Vendar Jezus poudarja še drug aspekt: Kadar ... daješ miloščino, ne trobi pred seboj in kadar moliš,

ne bodi kakor hinavci; ti namreč radi molijo stoje po shodnicah in vogalih glavnih ulic, da se pokažejo ljudem. Zanimivo. Jezus svari, da ne bi vsega tega delali ljudem na očeh, da nas ne bi imeli za bolj pridne, za bolj zavzete, predane, goreče; da ne bi s svojimi dobrimi deli opozarjali nase in vzbujali občudovanje, ali celo zavist, jezo, slabo voljo in kazanje s prstom. Kdor bi tako postopal, pravi, je že prejel svoje plačilo, namreč pohvalo in pozornost javnosti. Kadar pa se ti postiš, se ne drži čemerno kakor hinavci (kazijo namreč svoje obraze, da pokažejo ljudem, kako se postijo); kadar se ti postiš, si pomazili glavo in umij obraz. Jezus tukaj uporabi čisto liturgično podobo umivanja in maziljenja. Predlaga da iz posta, ki je sam v sebi vedno spokorniška vaja, naredimo praznik, nekaj veselega in dišečega. Ker, če živimo samo zato, da bi nas drugi opazili, smo kot neki klovnji in pajaci.

Kaj pa se zgodi, ko začnemo svoja dobra dela skrivati? Tako ne boš pokazal ljudem, da se postiš, ampak svojemu Očetu, ki je na skritem. To. Spremeni se publika. Razlika je živeti, da bi nas opazili ljudje, ali da bi nas videl Oče. Ko neham živeti za poglede, pozornosti, pohvale, nagrade, plačila ljudi, ugajati kot nek nedorasel najstnik in je Oče razlog vsega, postajam tudi jaz bolj podoben Njegovemu Maziljencu, ali vsaj malo bolj Frančišku. Oba sta si delila to svobodo. Vsem nam jo obilno privoščim!

br. Luka Modic

Hudičeve skušnjave

Prva postna nedelja nam ponuja v prebiranje in razmišljanje evangelijski odlomek (Mt 4,1–11), v katerem je govora o Jezusovem postu. Za tem pa, ko je bil telesno šibek in lačen, nastopijo skušnjave. Ampak zanimiv je začetek tega odlomka: »Tedaj je Duh odvedel Jezusa v puščavo, da bi ga hudič skušal.«

Ni namen tega odhoda v puščavo post, ampak hudičeve skušnjave in Jezusova zmaga nad hudobcem. Resda je Jezus Božji Sin, se pravi je Bog, ampak je tudi človek. Če že božji del v njem nikakor ne more podleči skušnjavam, bi prav gotovo lahko tisti človeški. Ljudje smo prav krasen primer tega, kako hitro podležemo raznoraznim vzgibom, ki nam konec koncev čisto nič ne koristijo.

Ampak ... (Seveda je ampak.) ... Jezus se pred bojem s satanom podpre s postom. Kako le lahko od lakote šibko telo premaga skušnjavca? In prvi preizkus je prav hrana: »Če si Božji Sin, reci, naj ti kamni postanejo kruh.« Vendar se Jezus ni le odpovedoval hrani. Z odpovedjo je utrjeval svojo voljo. Kolikokrat ljudje sklenemo, da se bomo odpovedali kaki razvadi, na koncu pa nam ne

uspe, ker nimamo dovolj trdne volje, da bi si ukazali!? Obožujem čokolado in lenarjenje na kavču z dobro knjigo v roki. Knjiga ni napačna (Da se ne bi kdo odpovedal branju, ker naj bi to bila razvada!), lenoba in čokolada pa ... Če že čokolada ni nekaj strašno strašnega (razen kake obloge več ...), je lenoba prav gotovo, saj je eden od sedmih poglavitnih grehov. Ko se posedem na kavč in si za trenutek oddahnem od naporenega dela, se umirim in sprostim duha, je to v redu. Drugače je, ko to postane glavni del vsakdana. Potem je potrebno mnoge volje, da se izkopljem iz zaležanosti.

Mi pa sama volja ne pomaga nič, ker je bolj kot ne v skrajnih razmerah prešibka, če ni podprta z močjo Najvišjega. Potrebno je veliko povezovanja z Bogom, da lahko premagamo človeški del, ki je nagnjen k uživaštvu. Vemo, da se lahko določene stvari, ki se nam zde na začetku nedolžne, sprevržejo v hude odvisnosti: alkohol, kajenje, zloraba sodobne tehnologije ... In Jezus se je v puščavi veliko povezoval v pogovoru z Očetom. Kaj pa naj človek počne, če ni žive duše daleč naokrog? Tudi ljudje smo v svojih odvisnostih na koncu osamljeni, zapuščeni, kot v puščavi. Nekdo pa je vedno ob nas, nanj se lahko vedno obrnemo. Potrebno je veliko molitve, da se okrepimo za boj proti takim skušnjavam.

Torej post ni neka shujševalna dieta za pripravo na poletne dni, ampak je vaja za življenje. Vsak kristjan ve, da je postni čas sestavljen iz treh stebrov: odpovedi – posta, molitve in dobrih del. Odpovedujem se razvadam, ki me odtegujejo od ljudi in od Boga, utrjujem svojo voljo za odločno ravnanje v pomembnih ali tudi manj pomembnih odločitvah. Hkrati pa v molitvi prosim Boga, da mi pomaga vztrajati v dobrem.

Lea Bric

Postni čas s sv. Františkom in sv. Klaro

Post je za nas milosten čas, dan od Boga, da se mu približamo. Da zopet pogledamo sami vase in morda naredimo malo reda v notranjosti, ki bi sicer morala biti, kot božja stvaritev, vedno urejena, čista in sploh, tipi top' - kot radi rečemo. Ampak smo le ljudje. In kot se na policah nabira prah, v banji vodni kamen, se tudi v nas nabira marsikaj, kar tja ne spada. In dajmo si vsaj v postnem času priložnost, da se malce uredimo in morda prosimo tudi za to, da bi to 'urejanje' bolje zmogli skozi vse leto.

Kot bratje OFS imamo v postu, zmernosti in uboštvu velik zgled v sv. Františku in sv. Klari. V Konstitucijah bratov in sester OFS nas sveti František v 13. členu spodbuja:

1. Bratje in sestre OFS, ki so jih nekdaj imenovali »spokorni bratje in sestre«, naj se trudijo, da bi živeli v duhu stalnega spreobračanja. Sredstva za razvijanje te posebnosti poklica sestre in brata OFS, osebno in v bratstvu, so: poslušanje in bogoslužje Božje besede, prenova življenja, duhovne vaje, pomoč duhovnega svetovalca in spokorna bogoslužja. Večkrat naj pristopajo k zakramentu sprave in naj poskrbijo, da ga bodo obhajali skupno v bratstvu, ali pa z vsem Božjim ljudstvom.

2. V tem duhu spreobrnjenja je treba živeti ljubezen do preнове Cerkve, ki naj jo spremlja osebna in skupna prenova. Sad spreobrnjenja,

ki je odgovor na Božjo ljubezen, so dela ljubezni do bratov in sester.

3. Spokorna dela, kakor sta post in vzdržnost od mesnih jedi, ki so običajna med spokornimi Františkovi brati in sestrami, naj spoznajo, cenijo in opravljajo po splošnih cerkvenih navodilih.

Čeprav se posta na kratko dotakne zgolj v tretjem delu člena, so vse zapisane spodbude močno pomembne za naše vsakdanje življenje. In naj bo ta postni čas priložnost, da preverimo tudi kako dobri smo v ostalih delih tega člena.

Spomnimo se v tem času še naših sester klaris, ki po zgledu svete Klare živijo uboštvo. Za današnje razmere bi rekli radikalno uboštvo. In se tudi postijo. Preberimo si, kaj je ustanoviteljica zapisala v svojem pismu sveti Neži Praški:

»Nobena od nas, ki je zdrava in trdna, ne sme uživati jedi, razen postnih, tako na delavnike kakor na praznike, ampak naj se posti vsak dan, izvzemši nedelje in božič, ko naj jemo dvakrat dnevno. A tudi na četrte ob navadnih časih je vsaki posamezni dano na voljo, to je: tista, ki se noče postiti, tega ni dolžna. Me pa, ki smo krepkega zdravja, se postimo vse dni razen nedelj in božiča.

Nismo se pa dolžne postiti - tako nas je poučil blaženi František v enem svojih pisem - v vsem velikonočnem času, na Marijine praznike in na godove apostolov, razen če je ta dan petek. Toda, kot sem že prej povedala, me, ki smo zdrave in trdne, uživamo vedno postne jedi.«

Naj nas njihova odpoved spodbuja v tem postu. Hkrati pa se sester klaris tudi spomnimo v molitvi in se jim tako zahvalimo za veliko delo, ki ga opravljajo s svojo neprestano molitvijo.

Mojca Špende

Gre res samo za dieto?

Postenje so poznali že stari Egipčani dve tisočletji pred Kristusom. O tem piše slavn timerodovinar Herodot. Egipčani so se postili iz zdravstvenih razlogov in verjeli, da s postom ohranjajo mladost. Prav tako so postenje poznali antični Grki. Celo znani filozofi kot so Pitagora, Sokrates, Platon in Aristotel, so se postili z namenom, da bodo imeli bolj jasne misli. Tudi danes marsikomu zdravnik predpiše tako ali drugačno postenje, ki mu bo pomagalo pri njegovih zdravstvenih težavah. Včasih pa se preprosto sami odločimo za post, ker se nam zdi, da se moramo prečistiti in očistiti.

Vendar, če je post samo odrekanje hrani in pijači, to ni noben post. To je preprosta dieta, ki nam sicer pomaga, da se boljše počutimo, mogoče nas tudi razbremeni kakšnih tegob, vendar je to to. Post pa je veliko več.

Post iz duhovnih ali verskih razlogov poznajo po večini vse religije. Njegov namen pa ni očistiti telesa ampak prečistiti odnos z Bogom. Gre za disciplino, da se nečemu odpovem in svojo pozornost preusmerim na Boga.

Monoteistične religije imajo tako imenovani obredni post, ki se začne na točno določen dan in traja točno določeno število dni. Tako muslimani poznajo ramazanski post, ki traja 30 dni od sončnega vzhoda do zahoda.

Dvakrat na leto imajo post pravoslavni kristjani. Postijo se 40 dni pred božičem in pred veliko nočjo. Katoličani smo ohranili samo post pred veliko nočjo in še to sta samo dva dneva strogega posta.

Zakaj je za katoliški post značilna ravno vzdržnost od hrane? Tisti, ki je že izgubil drago osebo ve, da v času žalovanja človek težko je, nima apetita. Čas posta pred veliko nočjo je čas, ko še posebej intenzivno premišljujemo Jezusovo trpljenje in smrt na križu. Zato naj bi odpoved hrani bila tudi izraz žalovanja za Jezusom. Meso je bilo od vse hrane izbrano zato, ker je od nekdaj veljalo za močno, boljšo hrano. Hkrati pa uporabljajo v teološkem pomenu besedo meso, kot grešni del človeka. Tako naj bi se v postnem času še bolj trudili »krotiti« svojo grešno naravo. Človek, ki lahko kroti svoje »meso« je svoboden človek, ker se lažje upre skušnjavam.

»Meso«, ki človeka odvrne od Boga, pa danes ni samo hrana. Na žalost, v sodobnem svetu poznamo ogromno zasvojenosti, ki človeka vklenejo in mu preprečujejo pristen odnos z Bogom. Zato poznamo različne postne spodbude, ki nagovarjajo k odpovedi od elektronskih naprav, alkohola, ...

V katoliški tradiciji sta se vzdržnosti od hrane pridružili še molitev in dobro delo.

Dobro opravljen post je tisti, ki človeka spreobrne, ga naredi odprtega za Božje delovanje. To je tisti post, h kateremu je vabil Janez Krstnik, ko je napovedoval prihod Odrešenika (Mt 3,1-2). Zato je najboljši post tisti, ki si ga naložimo sami, ko se iskreno zazremo vase in vidimo katere so tiste stvari, ki nas oddaljujejo od Boga. Seveda je to zahtevno in zato nam Jezus pri tem obljublja svojo pomoč, ki nam je dosegljiva v obliki molitve, svete maše in spovedi.

S takim postom bo postni čas, res čas milosti, čas gradnje odnosa z Bogom. In če ga bomo dobro opravili, bo tudi njegov konec imel pravi smisel, ker bomo imeli prostor, da medse sprejmemo Ženina. (Mr 2,19)

Kristina Vrčon Jejčič

»Po Božji milosti pa sem to, kar sem« (1Kor 15,10)

Zgornji navedek je moja priljubljena svetopisemska misel, ki me spremlja vse od mojega vstopa v samostan, preko večnih zaobljub leta 2010 in vse do danes. Ampak začnimo to zgodbo na začetku.

Moja zgodba z Jezusom se je začela v domačem okolju, na kmetiji, ko sem bila stara dvanajst let. Takrat smo imeli večjo kmetijo in smo vzrejali in prodajali mlade žrebičke. Seveda ne takoj po kotitvi, ampak kasneje, ko so bili že večji. Takoj po tem, ko je kobila žrebe povrgla, smo zanj, vse dokler ni zrastle, skrbeli otroci. Ker sem od otrok četrta po vrsti, sem morala čakati precej časa, da sem končno prišla na vrsto tudi jaz, da sem postala odgovorna za majhnega žrebička. In končno je tudi zame napočil trenutek veselja, ko je kobila povrgla prelepo, majhno žrebičko, z dolgo, svetlo grivo. Oh, kako sem bila srečna!

Toda moje veselje je trajalo le kratek čas. „Blond lepotička“ je namreč zbolela za vnetjem sklepov in se ni mogla postaviti na noge. Zastonj so ji dajali zdravila in razne injekcije, a njeno stanje se je samo poslabševalo, zato je veterinar predlagal uspavanje. Planila sem v jok in goreče molila. Govorila sem Jezusu, da

sem pripravljena narediti vse, karkoli bo želel, samo, da bi ozdravil mojo kobilo. Takrat, v tem prerekanju z Bogom, se mi je prvič porodila misel, da bi postala redovnica. Seveda se mi je to zdelo drago plačilo in neprimerljivo za ozdravitev enega konja, zato sem se pogajala in predlagala, da postanem raje katehistinja, namesto redovnica.

Kot vidite zgodilo se je oboje: po Njegovem in po mojem. Kobila je čudežno ozdravela in se zelo hitro postavila na noge. A jaz nikoli nisem mogla pozabiti na to obljubo iz otroštva in ko sem se po maturi odločala za svojo prihodnost, me je Bog še enkrat poklical na to pot. Leta 2000 sem vstopila v red sester Frančiškank Marijinih misijonark. Zakaj točno k njim? Sledila sem notranjemu navdihu, ki sem ga od Boga dobila v molitvi in je zvenel približno takole: „Ania, ne kompliciraj, ampak vstopi v prvi red, ki ga spoznaš.“ Držala sem se navodil. Hitro se je pokazalo, da mi je na š red pisan na kožo, vzljubila sem sestre in našo karizmo.

Po večnih zaobljubah sem dobila poslanstvo v Slovenijo, kamor sem priprotovala decembra leta 2011. Po kratkem tečaju slovenskega jezika sem začela poučevati verouk, najprej v Ljubljani, nato še v Celju, kjer skupaj s sestrami sedaj tudi živim in delujem, natančneje v kapucinski župniji Celje sv. - Cecilija.

Če bi morala na kratko opisati svoje delo, bi uporabila naslednje besede: noro, pestro, nepredvidljivo, zabavno, skrivnostno, polno dotikov Božje milosti. Delujem na štirih župnijah: Celje - sv. Cecilija, Dramlje, Griže in Teharje. Pripravljam otroke na sprejem sv. birme in prvega sv. obhajila. Doživela sem veliko lepega, a hkrati tudi težkega. Vseeno mi ni bilo nikoli žal otroškega pogajanja in tega, da me je Bog »prinesel okrog« ter napravil iz mene sestro in katehetinjo.

V mojim srcu, ne glede na vse kar se mi dogaja, je navzoča vera, da je v ozadju Njegov načrt, ki ga uresničuje na svoj način in ob svojem času. Včasih se me loteva obup, ko vidim obilje dela, sama pa se počutim nemočno. Ampak potem priteče kak otrok, se stisne k meni, pove kakšno toplo besedo in spet vidim smisel. „Po Božji milosti pa sem to, kar sem.“ Te besede sem dobila dobesedno „na krožniku“, ko so me sestre sprejele v prednoviciat. In ker so me spremljale skozi vso formacijo sem jih tudi kasneje izbrala za svoje večne zaobljube ter jih zdaj poklanjam še vam. Po Njegovi milosti ste kar ste in sicer: enkratni, lepi, nenadomestljivi in ljubljeni, če se tega zavedate ali ne, če to sprejemate ali ne. To je njegov brezpogojni dar. Zato se ne bojte in sledite načrtu, ki ga ima On za vas.

Lep pozdrav iz knežjega mesta.

s. Ania Walaszek, FMM

Da bi znali živeti

Od kod prihajaš in kakšno je bilo tvoje otroštvo?

Moj dom je na Ko-roškem, v občini Dravo-grad in v hribovski župniji Ojstrica. Naša kmetija na Kozjem vrhu v zgor-njem gozdnem delu meji z Avstrijo v nadmorski višini 1.368 m (hiša in gospodarsko poslopje pa 1.150 m). Iz današnjega zornega kota je bilo zah-

tevno, nismo še imeli ceste, elektrike, radia ali televizije. Starša sta začela skoraj na pogorišču, ker so bili med vojno izseljeni, oče mobiliziran na rusko fronto. Nemci so zaradi bivanja partizanov na domačiji vse požgali, mama je bila po vojni zaradi krivičnih ovadb zaprta. O teh temah pred nami, štirimi sinovi, starša dolgo nista govorila. Ostale so tabu tudi zaradi strahu, da otroci ne bi govorili v šoli, iz katere smo prinašali druga-čen pogled na novejšo zgodovino (seveda pa je ostajal nerazumljiv občutek, da ne pripadaš pravi strani).

Nam lahko zaupaš kakšen lep spomin na osnovnošolska leta?

Svoj lep spomin bi poimenoval relacijski, je torej iz odnosa in zajema otroštvo, sega pa tudi v večnost: je predvsem hvaležnost, da sta starša vzdržala v zakonu, ki je bil zahteven zaradi tako težkih okoliščin, da sta sprejela otroke in nas vzgojila v veri ter ostala na kmetiji. Če pa spregovorim o konkretnih slikah, so to zimski večeri, kjer smo se po delu v hlevu ali drugod zbrani ob eni petrolejki, morda učili plesti, eden pa je glasno bral. Kljub obilnemu delu je ostala ljubezen do knjige. Tudi ko je v času

košnje poštar prinesel Kmečki glas ali Družino, smo najprej prebrali ,nadaljevanko'. Če je pot v oddaljeno šolo trajala eno uro, smo vračanje zaradi druženja pogosto podaljšali.

V hribih ni kapucinov. Kako si jih spoznal?

Takrat so bili še bili v župniji Črneče pri Dravogradu in od tam je predvsem pokojni br. Simon Rupnik prihajal k nam na Ojstrico. Tudi sam je bil iz hribovske župnije Stara Oselica. Znal je peš premagovati višinske razlike, se vži-veti v kraj, z vso zavzetostjo pristopiti k obnovi župnijske cerkve in prav njegova gorečnost pri fizičnem delu je v meni naredila premik, da tudi sam grem to pot, ki sem jo prej zavračal (niti ministrant nisem bil).

Kakšna je bila tvoja nadaljnja pot, ko si se odločil, da greš h kapucinom?

Najprej me je br. Simon poslal za nekaj dni v Škofjo Loko, kjer so bolj drugi ugotavljali, da bo zahtevno, ker se v naši hribovski osnovni šoli nismo učili nobenega tujega jezika in mi ni bilo ravno jasno, zakaj se uporablja slovnica, pa naj bi začel s klasično gimnazijo na Hrvaškem. Skomignili so z rameni, rekli: »Naj proba!« in br. Simon me je spremljal do Celja, kjer sva še z enim sošolcem stopila na vlak s predsedanjem za Osijek (kot Abraham na začetku ni vedel, v kaj ga je zvalil Bog).

Življenje na ravnini, v Osijeku. Kako si se vživel v novi svet?

Vse je bilo novo, niti govorice nisem razumel. Če ne bi bilo tako daleč in če bi imel pri sebi denar, bi morda podlegel skušnjavi vrnitve. Ko gledam nazaj, sem se Bogu izmikal in upiral dol-

ga leta, sedaj sem mu hvaležen, da je on zvest svojemu klicu. Na pamet sem se učil hrvaško ,gramatiko', ne da bi razumel njen pomen, prvi letnik končal s popravnim iz nemščine, počitnice preživel v trdem delu in se par dni prej vrnil v Osijek, da sem se vsaj za silo pripravil.

Služenje domovini. Kje je bilo in kako si ohra- njal v tem času Božji klic?

Služil sem v domovini, v Postojni, ampak pod malo strožjim nadzorom. V vojaški knjižici so mi prečtali prvotno razporeditev za radiotelegra- fista, pozneje prekinili tečaj za deseterja (ko so ozavestili moj poklic). Počasi sem se osvobajal ustrahovanosti, pridobil precej sproščenosti, tako tudi na služenje vojaškega roka ostajajo lepi in dragoceni spomini (tudi na to, kako sem s kakšno lažjo glede očal... le uspel priti do so- bratov v Ljubljani).

Študij teologije. Kako si ga doživljal in s kakšni- mi izzivi si se srečeval?

Bil sem bolj vase zaprt in redkobeseden in morda tudi zato povprečje pri mojih izpitih ni ravno visoko (danes mi včasih opravičeno očitajo, da pri oznanjevanju v cerkvi ali pri sku- pinah težko neham). Ves čas me je spremljalo vprašanje glede sposobnosti za poslanstvo, ki je pred menoj: najraje bi se skrival za kom ali se izgubil v anonimnosti (sedaj bi to poimenoval strah pred nastopanjem).

Kje je bilo tvoje poslanstvo po posvečenju?

Začel sem kot kaplan in po dveh letih v Ma- riboru kot župnik v Ljubljani in na Ptuju. Danes bi svoje moči v pastoralni zastavil malo drugače, a ob spominih na teh šestnajst let čutim hva- ležnost za Božje delovanje po naših odnosih in prizadevanjih.

Življenje v hribih te je zaznamovalo. Kako si lepoto hribov približal mladim?

Šli smo skupaj v hribe ali pa le na kakšen hrib, najbolj pa so zaznamovale delovne akcije, pove-

zane z duhovnim programom na domači kmetiji, kjer je bil brat vedno vesel pomoči in življenja, ki so ga mladi prinesli s seboj. Ker je bil to tudi obmejni pas, so nad dogajanjem bedeli tudi graničarji in na policijski postaji v Dravogradu (enkrat so mlade na avtobusni postaji vprašali, če mislijo »tam gor« postaviti cerkev, pa so do- bili odziv zgovornega zaljubljenca, da trenutno delajo na lokacijski dokumentaciji).

Odšel si v Kančevce, kjer je bilo potrebno še marsikaj postoriti. Kakšno je bilo življenje tam?

Najbolj me je zaznamovalo teh dvanaest let: Dom duhovnosti še ni bil opremljen, njegova prihodnost nejasna, pomanjkanje finančnih sredstev, s pokojnim br. Donatom sva bila nekaj let sama. Vodenje skupin, oblikovanje progra- mov in fizično delo, ki se je včasih preko nadur prelevilo v nočno izmeno: bilo je naporno, a tudi živo. Z veliko hvaležnostjo gledam na razumeva- nje udeležencev programov, pomoč ljudi (tudi rodni bratov), predvsem pa Bogu: vse to me preveva, ko se ponovno vračam.

Poznano je, da si bil med prvimi, ki si začel tedne posta. Kako se je to začelo?

Najprej sem preko kapucinov v Švici iskal vo- ditelja meditativnega plesa s čutom za molitev. Br. Nikodem je nagovoril gospo Ruth Müller- -Wick: pripeljal jo je mož Theo, čez dve leti pa je prišel tudi br. Nikodem, da smo oblikovali in izpeljali prvi postni teden.

Kaj je pri postu pomembno? Ali ni to samo modna muha?

Cerkev je res pozabila na izkušnje iz lastne tradicije zaradi ločevanja duše/duha od telesa in osredotočenosti na predpise, ki vodijo v odvratne igrane farizejske drže. Zato nas Jezus glede nerazdružne trojice post-molitev-miloščina vabi, naj delujemo »na skrivnem«, da vidi le Oče (Mt 6) in to kljub različnim začetnim motivacijam ne more ostati modna muha, postane način življenja.

Kaj pa kontemplacija? Kako nam pomaga na naši življenjski poti? Ali sta kontemplacija in post povezana?

Dejansko se dopolnjujeta v Jezusu, ki je »pot, resnica in življenje« (Jn 14,6): tudi za dinamiko postnega tedna v skupini, ki naredi odmik od vsakdanjega življenja, je odločilna kontemplativna drža gledanja in sprejemanja, da je lahko to, kar je (naše aktivnosti, ki bodo sledile, so bolj pred-kontemplativne oblike: tudi zasvojenosti se bodo spreminjale, če jih najprej v globini pogledamo in kot dejstvo sprejmemo).

V Škofji Loki, kjer si sedaj, ni doma duhovnosti. Pa vendar se je marsikaj začelo tukaj dogajati... Kaj se dogaja za samostanskimi zidovi?

Naše bratstvo se je trenutno kar povečalo in mislim, da se še usklajujemo v življenju znotraj in poslanstvu navzven (pomoč po župnijah, misijoni...). Osebnost nadaljujem s pogovori, spremljanji, spovedovanjem in s sodelovanjem pri različnih skupinah. Včasih z veseljem brusim kakšen kos lesa. Je pa nevarno, da skupaj z zahodno civilizacijo pozabljamo različne oblike askeze, ki so bile udomačene v samostanskem življenju, in se neopazno nameščamo v conah udobja.

Kako naj današnji človek živi, da bo izpolnjen, zadovoljen in srečen?

Ker smo v postnem času, bi najprej poudaril neodvisnost do določenih potreb: tako skozi potlačeno praznino in nerazpoloženja pridemo do srčne želje ob zavedanju, da se srce umiri le

v Bogu, ki nas je ustvaril zase. V Sveti Trojici, ki je ljubezen, so odnosi radost, ker so v polni pretočnosti sprejemanja in dajanja, naši nezaupljivi in individualistični pa precej dramatični in neodrešeni.

Kakšen pomen ima post za današnjega človeka?

Post nima namena sam v sebi. Kot preizkušeno sredstvo ali tehnika askeze, pa nas skupaj z molitvijo in miloščino postavlja v pravo držo do Boga in ljudi. Podpre molitev kot krik telesa k Bogu, ker se krhki/šibkejši zavedamo, da je vir življenja: če čuti niso zapolnjeni z obiljem hrane in pijače, smo tudi bolj ranljivi, senzibilni in solidarni z drugimi.

Kaj bi želel sporočiti bralcem /bralkam Frančiškovega prijatelja?

Da bi znali živeti in prav uživati življenje, ko je Ženin z nami - Mr 2,19 (najbolj ga pri evharistiji: smisel uživanja se spremeni v združitev z Bogom), v postnem času pa še bolj ozavestili naše hrepenenje, ker čutimo njegovo odsotnost in so to dnevi ali čuječe noči pričakovanja (Mt 25,1-13). Bedenje je povezano s spreobrnjenjem in postom, v sitosti skoraj ni mogoče, ker smo praznino ničla že napolnili z vsem mogočim.

Pogovarjal se je br. Vlado Kolenko

V postu se odločimo za več

Nekaj let je že tega, ko sem na radijskem hodniku enemu od duhovnikov, ki so prihajali in odhajali, ko so z nami opravili različne pogovore za različne oddaje, rekla, da bo tisto leto moj post temeljil na več in ne na manj, na primer več veselja. Pa me je precej nejevoljno vprašal: „A potem boš v postu plesala?“ Ni razumel, da je večkrat težje, ko si utrujen po službi, doma biti prijazen do svojih kot pa si nadejti žalosten obraz in reči: »Pustite me, utrujena sem in postim se.« Pa sem letos v Markovem evangeliju spet dobila potrditev in se ponovno odločila za več, saj tudi Jezus naroča: »Kadar se postite, ne bodite kakor čmerni hinavci; grdijo si namreč obraze, da bi ljudem pokazali, da se postijo.« Mt 6, 16

Tudi vse vas, ki radi vzamete v roke Frančiškovega prijatelja in preberete te vrstice, vabim, da se odločite za več. Česa? Začnimo kar z veseljem. Kdaj ga je najtežje iztisniti iz sebe? Takrat, ko je res težko. Če imate ob sebi osebo, ki se bori s težko boleznijo, razveselite jo z obiskom, prinesite ji kavo, podarite ji čas, poslušajte jo in opogumljajte. Jokajte, ko boste sami ali ob nekom, ki je zdrav. Če imate srečo in so okrog vsi ljudje zdravi, potem jim namenite nasmeh, pozdravite jih, namesto, da doma najprej poveste, česa kdo ni naredil, povejte, da ste veseli, ker ste spet skupaj – bodite hvaležni. Pa se podajmo še v svet, v službe, kjer je vedno več ljudi izgorelih, ker jih nihče ne opazi, ne ovrednoti niti s plačilom niti s pohvalo ... Ko nikoli nekaj ni dovolj

dobro, ko človek ni največja vrednost delodajalca, ampak le strošek. Tudi tam je potrebno poiskati vsaj nekoga, ki nastavi ramo in biti sam ta rama, ko je drugi v stiski.

Kaj pa odpoved hrani? Priznam, da sem na tem področju večkrat omagala, ker sem si po nekaj dneh rekla – ah, tole ni iskreno, prav nič se ne odpovedujem za Boga, ampak zato, da bi shujšala. Piškoti, čokolade in bonboni v sladkem predalu že naslednji dan niso bili varni pred menoj, jaz pa na koncu posta nič kaj zadovoljna, ker ni šlo le za kilograme, šlo je za občutek, da nečemu ne morem reči ne. Še več, za občutek, da z nečim zunanjim utišam svoj notranji vihar, ga za trenutek pomirim ... saj veste, čokolada to zmore. Zato zdaj bolj kot kadarkoli razumem tudi pomen odpovedi hrani in pijači, no slednje zame nikoli ni bil problem, a prvi postni dnevi brez sladkega spet niso najbolj enostavni.

Kaj z vsem naštetim urimo? Voljo, moč in vero. Težko je obdržati voljo, ko uspeha dolgo ni, ko kar naprej padamo; težko je v sebi najti moč, ko so lastni viri izčrpani, ne podpirajo te niti najbližji, kaj šele okolica; in težko je ohraniti vero, ko teža življenja pritisne z vso silo in se v solzah včasih tudi malce prepiraš z Bogom, ker ne razumeš, zakaj prav tebi nalaga tako breme, a hkrati veš, da te v tistem trenutku nosi na rokah.

Še nekaj se mi zdi pomembno – da očistimo tisto, kar nam ne služi več, lahko nas celo teži. Vabim vas, da v tem trenutku pogledate okrog sebe. Koliko predmetov vidite, pa jih nikoli ne uporabite, le prostor vam jemljejo? Si upate vzeti vreče, jih napolniti in deliti tisto, česar ne potrebujete s kom, ki je v stiski? Vabim vas, da v tem trenutku pogledate še v svojo dušo. Koliko težkih spominov, ljudi, stisk vas dobesedno duši? Si jih upate predati v Božje roke, se jim odpovedati in pripraviti prostor za več?

Bodimo pogumni, ne omagajmo, ne obupujmo, ne oklevajmo. Kdo bo Luč v tem zbeganem svetu, če ne mi, ki verujemo, da je za nas trpel in da bo za nas tudi vstal?

Mateja Feltrin Novljan

Lubnik (1025m)

Kot Škofjeločanu po rodu in zadnje pol leta tudi po bivanju, naj mi bo dovoljeno v tokratni številki predstaviti naš hišni hrib: Lubnik. Za tiste, ki vam ni znan, pa poznate Ljubljano: kar je za Ljubljano Šmarna gora, je za Škofjo Loko Lubnik. Primerjav bi se našlo še kar nekaj: na oba hriba vodi veliko poti iz različnih smeri, oba nudita lep razgled na vrhu, ne samo na spodaj ležeče mesto, ampak tudi na okoliške hribe in tudi na Lubniku se nahaja na vrhu kočica. Ta je odprta vse dni v letu, razen ob ponedeljkih, kar pomeni, da je precej obiska tudi med tednom. Med vikendom pa je iti na Lubnik pravcati družabni dogodek, še posebej za domačine in ob lepem in toplem vremenu. Seveda pa ni potrebno posebej omenjati, da je ponudba hrane in pijače na vrhu odlična!

Lubnik je tako obiskan, da obstaja tudi klub Lubnikarjev, to je tistih, ki Lubnik v enem letu (od oktobra do konca septembra) obišejo vrh vsaj 15 krat. Lubnikarji imajo tudi posebno vpisno knjigo, kjer številke razkrijejo, da se nekateri na vrh odpravijo prav vsak dan. Celo takšni so bili v preteklih letih, ki so v enem letu prišli več kot 365 krat na vrh – pa se je zato to »norijo« omejilo s tem, da na dan šteje samo en vzpon. Morda je to spodbudilo Sebastjana Cegnarja, da je zapisal »Dons je moda, dons je šik, da vsak dan ležeš na Lubnik.« To je ena

izmed nekaj »modrosti«, ki krasijo jedilnico kočice na Lubniku. Druga pa je: »Kar za plešča je glavnik, kar za zdravega zdravnik, kar za grešnika svetnik, za lenuha je Lubnik« (Liz Hawlina).

Lubnik je primeren za vzpon tudi pozimi, ko je sneg. Kakšnih plazovitih delov ni in zlepa se ne bo zgodilo, da glavne poti ne bile shojene že prvi dan po sneženju.

Kraljevska pot na Lubnik se seveda začne v središču mesta Škofje Loke, mimo loškega gradu, do sedla Kobilca, nato pa mimo starega gradu ter naselja Gabrovo proti vrhu. Pot je vseskozi lepo označena, na njej premagamo 670 višinskih metrov in zanjo potrebujemo 2 uri in 15 minut. Ker pa je na tej poti nekaj mikavnih točk: razgledišče Kancelj, nunski vodovod, Stari grad pa tudi kaka klopca za oddih se najde, je treba računati več.

Najkrajša pot pa ima izhodišče visoko v vasi Breznica, do koder se pripeljemo iz Poljanske doline. Vendar te poti ločani ne priporočamo, saj ni najbolj ugledna med lubnikarji, je pa praktična za hiter skok na Lubnik.

Krasijo pa Lubnik tudi razne jame in brezna: Lubniška jama in Kevdrč, najbolj znano je Marijino brezno – jama z naselbino netopirjev, ki si jo je mogoče ogledati v dogovoru z jamarji, svežo in čisto vodo pa lahko zajamete v jami Balantov studenec.

Tako da lepo povabljeni na Lubnik, pri tem pa zelo dobrodošli, da se ustavite tudi pri nas bratih v kapucinskem samostanu, kjer vas bomo z veseljem sprejeli in po potrebi tudi okrepčali.

br. Matej Nastran

Spremeniti na bolje

V današnjem svetu je med ljudmi ugodje izjemno visoko cenjena vrednota, zaradi katere se pogosto dogaja, da naša želja po ugodju negativno vpliva na medsebojne odnose. Dogaja se, da razpadajo zakoni, ker sta tako mož kot žena prepričana, da jima bo bolj udobno, če ne bosta več živela skupaj. Prav tako nas želja po udobnem življenju velikokrat ovira tudi v uresničevanju našega osebnega poslanstva, saj se nam zdi, da bi to uresničevanje od nas zahtevalo preveč truda, zato se kar vdamo in se zadovoljimo s trenutno življenjsko situacijo. Prav post pa je lahko tisti, ki nam pomaga razločevati med tistim, kar daje smisel našemu življenju, in tistim, kar nam tega ne daje. Dokler smo ujetniki obveznosti, stresa, pričakovanj bližnjih, reklam in medijev, še posebej pa virtualnih vsebin, je zelo težko biti v stiku s sabo, začutiti kaj naj sporoča naše telo, še manj ne zmoremo slišati, kaj je tisto pravo hrepenenje naših src in kaj je tisto, za kar želimo živeti.

Še vedno je med nami kristjani prisotno prepričanje, da se moramo med postnim časom nujno nečemu odpovedati. Pri tem se največkrat omenja postenje od sladkarij, alkohola, mesa, zadnje čase tudi od družabnih

omrežij, televizije itd. Ali smo se kdaj že vprašali, kaj je pravi smisel tega? Če ne, bi morda bilo dobro, da tudi o tem začnemo poglobljeno razmišljati. Odpoved namreč ni namenjena temu, da sami sebe mučimo, ampak, da svojo pozornost v življenju usmerimo v tisto, kar nam daje smisel. Prav tako je pomembna za boljše spoznavanje samega sebe, za odkrivanje tega, kar je ključno v odnosih, za rast odnosa z Bogom in tudi za rast na področju ljubezni ter spolnosti. Zato je post lahko pravi čas tudi za odpoved samozadovoljevanju, družabnim omrežjem in pornografiji. Ta je v naši družbi vedno večja težava mnogih ljudi in odnosov, zato je morda ravno postni čas tisti, v katerem lahko sprejmemo odločitev za izstop iz tega sveta iluzij in rešitev iz okov hudega duha. Pri spopadanju s tem izzivom nam lahko pomaga knjiga založbe Emanuel Svobodni za ljubezen. Za tiste, ki so vam bližje tovrstne vsebine na računalniku, smo na Inštitutu Integrum pripravili Detox program, ki spodbuja prečiščevanje na področju pornografije. Dostopen je prek spodnje QR kode.

S tem, ko sprejmemo odločitev, da omejene razvade našega življenja omejimo ali izbrišemo iz našega vsakdanjika, se jasno podamo na pot živega in realnega odnosa z Bogom in ljudmi okrog nas.

Pogosto se nam dogaja da se med postom omejimo na odpovedi, a pozabimo na tisto, za kar se nam ni potrebno ničesar odpovedati, lahko pa vseeno izboljšamo v našem življenju in s tem pridemo bližje temu, kar nam oseb-

no pomeni smisel življenja. Lahko bi torej celo rekli, da smo poleg postenja od nečesa, pozorni tudi na vse tisto, za kar se postimo. To obdobje kliče tudi k prečiščevanju (telesu, misli, poželenja) ter ima namen, da potem tudi bolj cenimo - tako hrano in darove, ki nam omogočajo živeti, kot spolne odnose, intimnost ... kar nam omogoča doživeti lastno vrednost. Post je obdobje, ko intenzivneje spoznavamo, da je naše telo čudovito ustvarjeno, dobro in zelo lepo in kot tako potrebno nege in prisluha. Kot moški in ženske smo ustvarjeni po božji podobi, zato je naše telo znamenje božje skrivnosti v svetu. Bog nas je ustvaril kot spolna bitja (moške in ženske), da bi svetu izražali njegovo ljubezen, ki podarja življenje. (C. West: Napolni srce) Naša spolnost se razvija celo življenje in vedno znova smo povabljeni, da jo preoblikujemo. Najprej kako smo doživeli prve izkušnje na tem področju, kako lahko pomagamo sprejeti in živeti svojo spolnost mladim ter kako se spreminja tekom let in izkušenj. Kot mož in žena, imamo vsak trenutek izziv živeti spolnost, v kateri bomo izražali podarjenost drug drugemu, ovrednotili občutja ter si omogočali doživeti ljubljenost in božjo bližino. Tudi v dneh, ko se zaradi naravnega načrtovanja družine (NND) izognemo spolnemu odnosu. Vsak izmed nas, ne glede na samskost ali poročenost, je poklican k čistosti. In to je vaja v obvladovanju samega sebe. Povabljeni smo torej tudi k postenju za darovanje sebe iz ljubezni za bližnjega, videti v drugem božjo podobo, videti v sebi Božjo stvaritev in da je vse, kar sem, prav dobro.

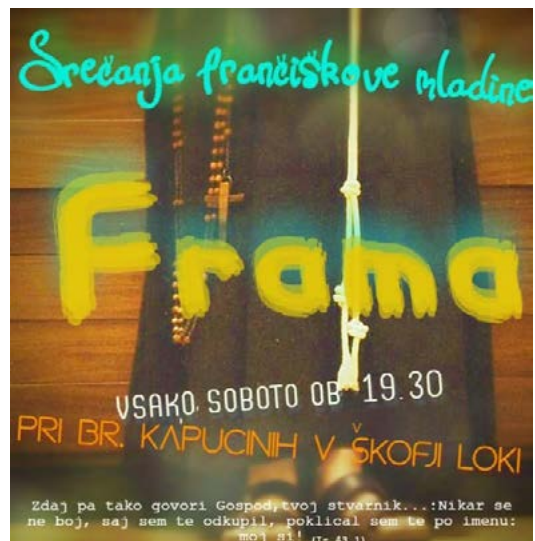
Zadnji predlog je morda komu lažje sprejeti, saj ima bolj pozitiven prizvok kot prvi. Ne odvzema nam določenih dobrin, ampak nas vabi, da nekaj v svojem življenju spremenimo na bolje. To zagotovo niso postne zaobljube, ki nam prinesejo takojšnje ugodje. Zahtevajo

veliko truda, vztrajnosti in potrpežljivosti, a po določenem času prinašajo izpolnjenost in boljše medosebne odnose.

Zato vabim tudi tebe dragi bralec, premisli, kaj je v tvojem življenju tisto, kar te odvrca od pristnih odnosov z bližnjimi in Bogom. Kaj te v odnosih oddaljuje od drugih? Izberi si izziv in se zanj trudi skozi ta postni čas. Izziv zagotovo ne bo lahek, bo pa koristen za tvoje življenje. Tudi če kdaj padeš, ne obupaj, ampak se trudi še naprej, saj boš le tako lahko prišel bližje tistemu, kar si želiš ohraniti ali obuditi v svojih odnosih.

Mateja Podmenik, Metka Vrbinc, Benjamin Tomažič

Naše delo z ubogimi

Naš brat Dominik Papež je o osebni izkušnji dela z ubogimi spregovoril na tretjem programu nacionalnega radija, radija Ars. Tu je nekaj povzetkov ter poudarkov, ki jih je imel v svojem dialogu na temo 'ubogih'. (sledi II. del pogovora!)

Povezovalc: „Tudi v svetu izobilja ne smemo pozabiti na dejstvo notranjega in zunanjega uboštva, ki nas vse kliče k spreobrnjenju in delom usmiljenja.“

„Ste del kapucinskega bratstva. Kaj pravzaprav pomeni bratstvo in kaj prinaša vaša kapucinska karizma, s čim se pravzaprav ukvarjate kapucini, kaj je vaše osnovno poslanstvo v svetu?“

Br. Dominik Papež: „Kapucini, podobno kakor Frančišek Asiški, sledimo stopinjam našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki je bil na svetu ubog in ponižen. Naše vodilo je evangelij, naše življenje pa je zaznamovano z brati in sestrami, ki pa niso le vsi ljudje, pač pa tudi vse ustvarjene stvari. Frančišek je tako recimo klical Sestro Luno ali recimo Brat Ogenj, sestro vodo, in tako naprej... Tako smo pravzaprav varuhi vsega, kar je ustvarjeno. V vsaki sestri ali bratu vidimo vrednost, ne zaradi tega kar dela, pač pa zato, ker je, ker je ustvarjen od Boga, in zato dragocen v Božjih očeh. Naše poslanstvo se začne v molitvi, kontemplaciji Jezusove besede, ki nam omogoča, da prepoznamo Gospodovo obličje v vsakem človeku. Tako se v naši kapucinski karizmi ukvarjamo z različnimi vrstami ubogih v današnjem času: z invalidi, z zaporniki, z begunci, z brezdomci, z družinami v stiski, z umirajočimi, ostarelimi, s tistimi ki so zboleli za kugo in še mnogimi

drugimi. Kapucini smo tako rekoč »poslani tja, kamor nihče noče iti«.

Povezovalc: „Lepo. Prej ste omenili, da greste, tam kamor drugi ne želijo prav radi iti. A pri vsem tem, pa to radi počnete in z veseljem to opravljate. A prav to je najbolj poglobitno in da znate tudi navdušiti druge, da bi Vam sledili.

Brat Dominik, z tako aktivnim prostovoljnim delom pa zagotovo prihaja do vaših odpovedi. Omenili ste da ste ves čas v pogonu, kako vam uspe uskladiti, vse s samostanskimi obveznostnimi in najti vsaj nekaj časa zase in za lastne aktivnosti?“

Povezovalc: „Res, a prav ta odpoved Vas bogati in poživlja. Toda ko smo ljudje polno aktivni in ko vemo, da se ob tem darujemo za drugega postajamo bolj solidarni. Znamo biti bolj zavzeti za delo k dobremu. Kako pa se Vam zdi pomembna ta krščanska pomoč bližnjemu - ubogim, s katerimi se Vi vsakodnevno srečujete. Se Vam zdi, da smo ljudje odprti drug do drugega in si z veseljem pomagamo in človeka v stiski zares opazimo?“

Br. Dominik Papež: „V večini ljudje opazijo vsaj tiste ekstremne primerke, ki se pojavijo. Ne morete si predstavljati, koliko hrane smo zbrali za Ukrajino v času začetka vojne v Ukrajini. Pa tudi v nabirki za družine v stiski pred Hoferjem smo zbrali veliko hrane. Imeti moramo odprte oči za drugega. Frančišek bi nas vprašal s svetopisemskimi besedami iz odlomka o Kajnu in Abelu: »Ali sem mar jaz varuh svojega brata, sestre?« Da, prav jaz in ti morava zaščititi brata v stiski, v njegovi potrebi.“

Povezovalc: „Sliši se zelo preprosto, toda biti tako aktiven na karitativnih področjih je pa tudi zahtevno in ni preprosto. Toda če želimo zares pomagati, moramo to potrditi prav z

dobrimi deli, kajti kakor nam je rekel: »Ne ljubimo z besedami, ampak z dejanji.« Preden, pa sklenemo današnjo oddajo, pa Vas še povabim, da nam zaupate kakšno spodbudno misel, ki bi jo dali našim poslušalcem ob današnjem posebnem dnevu, ki ga obeležujemo, oziroma ozaveščamo ljudstvo, da je skrb za uboge in trpeče zelo velikega pomena v današnjem času in današnji družbi?“

Br. Dominik Papež: „Rad bi še enkrat poudaril, da sta prav »dobrodelnost« in zmernost v vsem zdravili za naš pohlep. Stvar je zelo preprosta. Ozrite se okrog, po vaši okolici, ter poizkusite pomagati prav tem, ki živijo blizu vas. Lahko pa preprosto pripeljete stara oblačila na Karitas ali čevlje, ki jih ne uporabljate več, ali so vam v napoto. Vedno se da pomagati, samo oči je treba imeti odprte. Tudi če nič nimate, vedno lahko prisluhnete bližnjemu in mu daste vsaj malo poguma za naprej. Skupaj se uprimo ignoranci in egoizmu. Hvala že v naprej vsem za dobro, ki ga boste storili.“

Povezovalc: Brat Dominik hvala, Vam za vse te misli, ki ste jih strnili. Želim Vam še naprej veliko lepih trenutkov pri Vašem delu in ostanite še naprej tako optimistični in polni dobri želja«.

Zbral br. Jožef Mezeg

Intervju s framašico Mojco Lesnik

Živjo, Mojca! Si ena izmed dveh framašev, ki sta letos dala obljubo. Prosim, povej nam nekaj o sebi.

Zdravo! Trenutno sem študentka socialne pedagogike, izjemno rada sem animatorka otrokom in mladim, razveseljujejo me lepe pesmi, zanimive družabne igre, sončni žarki in petje ptic.

Kako si prišla k Frami in kako dolgo si že njena članica?

Za Framo sem prvič slišala na romanju s kapucini v Assisiju. Takrat so nas prijazno vabili, naj se pridružimo. A za pridruženje se nisem odločila takoj. O tem sem začela razmišljati, ko so se ostali začeli zanimati zanjo. V prihodnjih tednih je več ljudi govorilo o tej skupini, o tem, kako priporočajo vstop vanjo. Tako sem oktobra sprejela odločitev, ki se je izkazala za zelo dobro.

Kaj te pri sv. Frančišku posebej nagovarja? V čem se po njem navdihuješ?

Pri svetem Frančišku me posebej nagovarja njegovo iskanje Božje volje zanj. Vztrajno ga je spraševal, kaj želi od njega. Tudi sama ne želim pisati lastnega življenjskega scenarija, temveč bi rada stopala po poti sreče.

Navdihuje me tudi njegov odnos do stvarstva – obenem ga je občudoval in bil v njem svoboden, nenavezan. Kako prijetna je zame bolečina, ko podarim nekaj, kar mi veliko pomeni in kar bi želela obdržati.

Frančišek je želel biti čimbolj podoben Kristusu, ki je popolnoma daroval svoje življenje, zato je tudi on vztrajno umiral sebi. Da bi Bog živel po njem. Kako navdihujoče!

Kaj si obljubila, kaj ti to pomeni in kako to razumeš?

Pred mesecem dni sem obljubila, da bom to leto posvetila Kristusu. To mi pomeni odločitev, da Jezusa vsak dan postavljam na prvo mesto, da mi nič drugega in še posebej nihče

drug ne pomeni več od Njega, da mu vsak dan vračam ljubezen, s katero me noro ljubi.

Vstopili smo v postni čas. Sveti Frančišek se je v življenju zelo pogosto postil. Kakšno pa je tvoje doživljanje postnega časa in samega posta?

Postni čas doživljam kot čas, ko se pogosteje spomnim na največjo ljubezensko zgodbo svojega življenja – Jezusovo darovanje, umiranje zame. V tem čutim povabilo, da tudi sama ljubim do bolečin. Post mi pri tem pomaga, ko z odrekanjem tuzemskim razvadam in dobrotam umiram za nekaj več.

Postni čas nas vabi tudi k okrepljeni molitvi. Kaj ti najbolj pomaga skozi dan ohranjati povezanost z Bogom?

Povezanost med Bogom in mano najbolj čutim pri sveti maši, ko sem priča Njegovega darovanja zame, ko pri svetem obhajilu postaneva eno. Iz tega živim. V stiku z Njim ostajam tudi preko prebiranja evangelija, pisanja dnevnika, tekom dneva se veliko pogovarjam z Njim, se trudim imeti odprte oči za Njegovo lepoto in dobroto. Ko sem vesela, Mu iz srca kaj zapojem.

Jezus nas v evangeliju spodbuja tudi k mišljinici. Kako se ti srečuješ z ubogimi, kje jih prepoznaviš, ali imaš kako preteklo izkušnjo služenja ubogim?

Predvsem preko faksa imam veliko stika z ljudmi, ki jih družba odriva na rob. S tistimi, ki so pristali na cesti, v raznih zavodih, s tistimi, ki se izgubljajo v odvisnosti, z ljudmi, ki nimajo pravega smerokaza. Imam izkušnjo bližnjih srečanj z ljudmi, ki jim je življenje pretežko. Včasih zajočem po kakšnem srečanju s človekom z ulice. Moje srce je hvaležno, ko ljudem s tem, da sem tam za njih, prinašam veselje.

Kaj bi v postnem času zaželela bralcem?

Da bi Ljubezni dovolili, da nas spreminja.
Pogovarjala se je Katja Ceglar

Frama Škofja Loka

Tudi v Škofji Loki, pri br. kapucinih, smo pričeli s srečanji skupine FRAMA.

Za tiste, ki FRAME še ne poznate, kratka predstavitev: Frama = frančiškova mladina. Frančiškovo mladino oblikujejo mladi, stari približno med 14 in 26 let, ki se po Svetem Duhu čutijo poklicane, da bi po evangeliju živeli krščansko in bratsko življenje po vzoru sv. Frančiška Asiškega.

Iskreno vabljeni na srečanja, ki bodo vsako soboto v Škofji Loki, pri bratih kapucinih. Pričeli smo v soboto 25. 2. 2023, ob 19.30.

Povabite vse, za katere veste in čutite, da bi jih znala pot sv. Frančiška zanimati, nagovarjati ter duhovno in osebno poglobljati.

br. Jožko, br. Jožef, Rok Libhart

Srečanje za onkološke bolnike in njihove svojce
Kako je prišlo do pobude za molitveno srečanje za onkološke bolnike in njihove svojce, ki je bila v soboto, 4. februarja, na Brezjah?

Zadnjih sedem let sem živela v Rimu (Tea Kunstelj) in v sklopu delovanja med soprogrami diplomatov sem tako rekoč naključno pol leta pred odhodom domov obiskala cerkev Marije tolažnice blizu rimskega foruma. V tej cerkvi je eden od stranskih oltarjev posvečen sv. Leopoldu Mandiču. Ta cerkev in sv. Leopold Mandič sta se me posebej dotaknila tudi zato, ker je bil ta svetnik leta 2020 s strani Vatikana razglašen za zavetnika onkoloških bolnikov, po drugi strani pa je zaradi raka umrla moja mami. Po tem obisku sem še večkrat obiskala to cerkev s prijatelji, ki so obiskovali Rim. Med zadnjim obiskom te cerkve, pred vrnitvijo v Slovenijo, sem sama pri sebi razmišljala, da ne poznam nikogar, ki se v tem trenutku bori s to zahrbtno boleznijo, za katerega bi prižgala svečko in prosila za tolažbo ter ozdravljenje. Sploh se nisem zavedala, da se je bolezen že močno razvijala v meni, bolečin, ki sem jih v tistem času že imela, pa še zdaleč nisem pripisovala raku.

Maše za rakave bolnike in njihove svojce, ki so že takrat bile vsak petek v tej cerkvi, se nisem udeležila, saj sem menila, da gre predvsem za intimno bogoslužje bolnikov in njihovih bližnjih, ne pa za naključne obiskovalce rimskih cerkva.

Tomaž in Tea Kunstelj sta starša štirih hčera. FOTO: osebni arhiv

Takoj po prihodu v domovino so preiskave pokazale, da so bile večmesečne bolečine posledice raka trebušne slinavke. Prijatelji, s katerimi smo še od študentskih skupin naprej povezani že več desetletij, so samoiniciativno začeli oblikovati molitveno skupino, tako da smo že pred koncem lanskega avgusta začeli z rednimi tedenskimi molitvami rožnega venca preko spletne aplikacije Zoom.

Ko se je mož zaradi obveznosti v začetku lanskega novembra vrnil za par dni v večno mesto, sem ga prosila, naj se udeleži maše z blagoslovom z relikvijami sv. Leopolda Mandiča. Ko mi je poslal fotografijo blagoslova bolnikov in njihovih svojcev z relikvijami, me je močno nagovorilo. Ta podoba ni izginila iz mojih misli.

Čez nekaj dni, ko smo končevali skupno zoom molitev še s kratkimi »oznanili«, sem spontano, še vedno pod vtisom fotografije blagoslova v rimski cerkvi, predlagala, da bi češčenje sv. Leopolda Mandiča lahko prenesli tudi v slovensko Cerkev. Še zlasti, ker sem se v času preiskav in kemoterapije začela zavedati, da je rak izjemno razširjen in da je že marsikdo v naši molitveni skupini bil sam oz. v svoji družini soočen s to boleznijo. Ker sem sama čutila moč molitve in povezanosti z vsemi, ki so molili zame in za našo družino, se mi je zdelo prav, da bi se ta neusahljiv vir duhovne podpore odprl v slovenski prostor za vse onkološke bolnike in njihove svojce ter prijatelje. Pri tem želim še posebej poudariti potrebo po tolažbi in podpori družinskih članov, ki so poleg samega bolnika zelo obremenjeni, velikokrat tudi čustveno izpraznjeni in prestrašeni zaradi poteka bolezni in zdravljenja.

Kdo vse sodeluje?

Pri redni molitvi sodelujejo moji prijatelji in znanci, sorodniki in sovaščani ter kar nekaj duhovnikov, s katerimi sem se oz. sva se z možem srečevala že vse od študentskih časov naprej. Hvaležna sem vsem, ki molijo z mano in zame ter za našo družino, saj me dobesedno

držijo pokonci, kot bi me nosili na oblaku in mi z molitvijo ter prijateljsko bližino pomagajo, da se soočam z vsem, kar prinaša tako huda diagnoza. Globoko sem bila ganjena tako zaradi števila posameznikov, ki so se vključili v molitev, kot tudi zaradi vztrajnosti, saj molitev teče že pet mesecev vsak četrtek. Nimam besed, s katerimi bi izrazila svojo hvaležnost.

Takoj, ko je bila ideja o redni mesečni pobožnosti nekoliko bolj oblikovana, smo z njo seznanili ljubljanskega nadškofa in metropolita Stanislava Zoreta, ki je podprl predlog in z veseljem sprejel povabilo, da bo vodil slovesno somaševanje na Brezjah v soboto, 4. februarja, letos, ko obhajamo tudi svetovni dan boja proti raku, s katerim bomo začeli redne pobožnosti. Začetek se nam je zdelo smiselno začeti na dan, ki je tudi sicer namenjen ozaveščanju o boju proti raku. Posebej se moram zahvaliti frančiškanom z Brezij in predstojniku narodnega svetišča p. dr. Robertu Bahčiču, saj so od prvega trenutka podprli našo pobudo, prav tako pa imajo na Brezjah tudi že relikvije sv. Leopolda Mandiča.

Kaj želite s pobudo doseči?

Namen pobude je, da se tudi v Sloveniji pridružimo čaščenju svetnika, ki je bil na pristojnem vatikanskem dikasteriju razglašen za zavetnika onkoloških bolnikov in njihovih svojcev in da s tem dobimo dodatno pomoč, milost in tolažbo. Ob začetku zdravljenja so me zdravniki nagovorili s spodbudo, da moram v proces zdravljenja vložiti veliko pozitivne energije in zaupanja, da je mogoče bolezen premagati. Zavedam se, tudi zaradi osebne izkušnje, da je za bolnike in njihove svojce duhovna moč molitve in blagoslova neprecenljive vrednosti, ki si jo lahko vzajemno podarjamo. Iz tega razloga je nastala pobuda za redno mesečno srečanje z rožnim vencem, sveto mašo in blagoslovom z relikvijami sv. Leopolda Mandiča za vse onkološke bolnike, njihove svojce in prijatelje.

Zakaj ravno sv. Leopold Mandič?

Sveti pater Leopold Mandič, sicer znan kot neutrujen in sočuten spovednik, je bil na svetovni dan bolnikov 11. februarja 2020 proglašen za

Mašo je daroval ljubljanski nadškof metropolit msgr. Stanislav Zore. Foto: Ksenja Hočevar

priprošnjika bolnikov z rakom, maja leta 2021 pa so se v cerkvi Marije tolažnice v Rimu začele redne pobožnosti za onkološke bolnike. Vse življenje je bil bolehen, a je kljub temu dočakal za tedanje čase lepo starost 76 let. Marca leta 1942 so mu odkrili raka na požiralniku in že 30. julija istega leta je Bog zvestega služabnika poklical k sebi. Pri tem se moram zahvaliti p. dr. Vinku Škafarju, ki je verjetno najboljši poznavalec sv. Leopolda Mandiča v Sloveniji in nam je pomagal s številnimi gradivi o njegovem življenju, svetništvu in njegovi poti do zavetnika bolnikov z rakom.

Kdaj je bila pobožnost in kaj načrtujete v prihodnosti?

Začetek pobožnosti je bil v soboto, 4. februarja ob 16. uri, na Brezjah. Čas bo pokazal, ali se iz tega lahko razvijejo take pobožnosti v vseh slovenskih škofijah. Zaenkrat in za začetek bomo imeli tovrstna srečanja praviloma vsak drugi petek v mesecu pri večerni maši v Narodnem svetišču Marije pomagaj na Brezjah. Potrebno je prisluhniti ljudem in glede na število onkoloških bolnikov v Sloveniji verjamem, da je pobuda za pobožnost k sv. Leopoldu Mandiču korak v pravo smer.

br. Vinko Škafar je pred blagoslovom z relikvijami spregovoril o sv. Leopoldu Mandiču. Foto: Ksenja Hočevar

Na koga se lahko bolniki in svojci obrnejo za pomoč in informacije?

Za začetek bomo skupaj s katoliškimi mediji poskrbeli za redno obveščanje o mesečni pobožnosti, izdali bomo kratko zgibanko, kjer bo tako kratek življenjepisa kot tudi duhovno sporočilo sv. Leopolda Mandiča, vključno s posebno molitvijo. Prav tako bo izdana podobica z molitvijo. Na spletni strani svetišča Marije Pomagaj Brezje <https://marija.si> bodo vsi zainteresirani že od 4. februarja naprej lahko našli razpored pobožnosti do konca leta 2023. Ker se zavedamo, da nekateri bolniki ali njihovi svojci nimajo lastnega prevoza, se je že javila Malteška pomoč, katere člani bodo pomagali s prevozom bolnikom in tudi sicer sodelovali pri rednih mesečnih bogoslužjih.

Ali sodelujejo tudi kakšna društva?

Trenutno gre za iniciativo laikov in nekaterih duhovnikov, s katerimi smo že dolgo časa prijatelji, ki nas je povezala moja bolezen. Želeli smo, da ta pobuda, ki je bila povsem spontana, raste iz Cerkve, seveda pa so za sodelovanje dobrodošli vsi, ki organizirano pomagajo onkološkim bolnikom, njihovim svojcem in prijateljem. V nadaljevanju želimo to pobožnost in čaščenje sv. Leopolda Mandiča omogočiti tudi v kapeli Onkološkega inštituta, kjer bo namenjen predvsem tistim bolnikom, ki so dalj časa na bolnišničnem zdravljenju.

Nadškof Stanislav Zore je po cerkvi blagoslavljal z relikvijami sv. Leopolda Mandiča. FOTO: Ksenja Hočevar

Priljubljeni pevec Aleksander Mežek je pričeval s pesmijo in besedo. Foto: Ksenja Hočevar

Sveti pater Leopold Mandić je tudi priprošnjik onkoloških bolnikov. Foto: Ksenija Hočeva

Objavljeno na spletni strani Družine, 24. 1. 2023

Duhovne vaje za ministrante

Ko smo letos od 13. 1. 2023 do 15. 1. 2023 odšli na ministrantsko obnovo na sv. Florjana nad Šoštanjem, smo se zalo zabavali z ministranti iz Škofje Loke, Celja, Vipavskega Križa in Ljubljane. Iz Križa smo se odpravili ob 15h in na cilj dospeli ob 17. 45. Ko smo prišli, je bilo zelo mrzlo. Za večerjo smo imeli palačinke in sadno kupo, ki jo je naredil br. Miro. Pri sosednji hiši so imeli psa, ki so ga nekateri pobožali, a se ni dobro izšlo. Imeli so kmetijo in nekatere ministrante je zanimalo, če bi jim gospodar razkazal kmetijo, na kar je privolil. Še pred večerjo je br. Jurij Štravs pripravil srečanje, kjer smo se spoznavali.

Po večerji smo skupaj zmolili večernice. Zvečer smo si pogledali film *Brat sonce, sestra luna*, ki govori o sv. Francišku. Film nam je bil zelo lep. Naslednje jutro smo se zbudili, se hitro oblekli ter se odpravili na jutranjo telovadbo, po kateri smo lačni stekli na zajtrk. Po zajtrku smo najprej imeli prvo katehezo o sv. Francišku - vitezu.

Ja, tudi sabljali smo se. Kdo je zmagal? Odvisno od tega, kdo je boj razsojal. Okrog 11h smo se odpravili na pohod skozi gozd, med pohodom pa smo se tudi ustavili ter se igrali igro, v kateri smo se razdelili v 2 skupini ter poskušali med seboj vzeti zastavico. Po kosilu smo imeli prosti čas, popoldne je br. Jakob pripravil katehezo o Francišku - vitezu stvarstva. Ob 18h je br. Vlado obhajal sveto mašo, med tem pa je br. Miro skuhal odlične testenine. Zvečer je bil zabavni večer, med katerim smo imeli možnost igranja namiznih iger, igranja biljarda ali namiznega nogometa. Še prej pa je vsaka skupina zaigrala pantomimo iz življenja sv. Franciška. Naslednje jutro smo spet imeli telovadbo ter zajtrk, po zajtrku pa sta br. Ambrož in br. Miro pripravila katehezo o sv. Francišku - vitezu bratstva. Po tem je sledilo kosilo ter pospravljanje, nato pa že poslavljanje. Med potjo smo si trebuhe še napolnili s Trojanskimi krofi ter tako zaključil naš duhovni vikend.

Komaj čakamo, da se vidimo junija, ko bo naš družabni dan.

Andrej in Jan Brataševce

Slišal sem o vaši veri

Društvo Svetovni molitveni dan Slovenija je tudi letos pripravilo ekumensko molitveno srečanje in sicer v petek, 3. 3. ob 17.30, v Marijini kapeli cerkve sv. Jožefa v Ljubljani. Ekumenska srečanja so bila še v osmih krajih v Sloveniji.

Letos so srečanje ob svetovnem molitvenem dnevu (SMD) pripravile žene oz. kristjanke iz Tajvana in potekalo je pod geslom „Slišal sem o vaši veri“, ki je vzeto iz odlomka Pavlove molitve Pisma Efežanom, 1,15-19, ki se glasi tako: „Slišal sem o vaši veri v Gospoda Jezusa in ljubezni do vseh svetih. Zaradi tega se ne neham zahvaljevati za vas in se vas spominjati v svojih molitvah, da bi vam Bog našega Gospoda Jezusa Kristusa, Oče veličastva, dal duha modrosti in razodetja, v spoznanju njega, in razsvetljene oči srca, da bi vedeli, v kakšno upanje vas je poklical, kako bogato je veličastvo njegove dediščine v svetih, kakšna je čezmerna veličina njegove zmožnosti do nas, ki verujemo po dejavnosti njegove silne moči.“

Tajvan je otok. Na zahodu meji na Kitajsko, na severu zahodu na Japonsko in na jugu na Filipine. Glavno mesto je Taipei. Ta država mednarodno še ni priznana, ima podporo le 20 držav. Deluje pa politično popolnoma avtonomno in povsem ločeno od celinske Kitajske. Uradni jezik države je mandarinščina. Najbolj razširjeni

Gospa Vivien pripoveduje v sliki in besedi o Tajvanu

veroizpovedi sta budizem in taoizem, ki sta med seboj tudi močno prepleteni. Kristjanov je na Tajvanu zelo malo, vendar so dejavni in povezani med seboj.

Molitvena srečanja po vsem svetu vsako leto spremlja slika slikarke iz države, ki pripravi bogoslužni program. Letos je to slika priznane tajvanske slikarke Hui-Wen Hsiao. Narisala je tajvanske žene, ki molijo neke v naravi. Ustavile so se ob nasadu orhidej, ki so ponos Tajvana. Zraven sta še dve tajvanski živali. Med orhidejami čepi fazan, pod oblake pa leti ptica žličar. Na svojih slikah vedno znova upodablja dekleta, matere in žene - doma, v družini, pri delu na polju ali v službi. Skoraj vedno so ob materah navzoči tudi otroci.

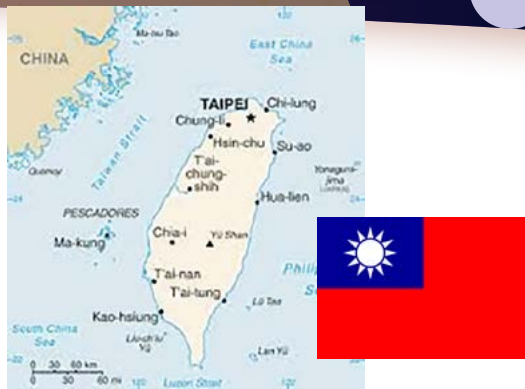
Mlada slikarka, rojena leta 1993, je študirala v Tajvanu in diplomirala iz vizualnih komunikacij. Študij zdaj nadaljuje v Nemčiji. Je članica tajvanske prezbiterijanske Cerkve.

Oltar v Marijini kapeli je bil okrašen z orhidejami. Pred oltarjem je bila tajvanska zastava in različni predmeti iz Tajvana. Otroci, s cvetličniki venčki na glavah, so za uvod naše molitve prinesli na oltar prižgano svečo in sveto pismo.

Skupaj smo molili za Tajvan, peli, izrekli prošnje, poslušali Božjo besedo in zmolili Očenaš. Prisluhnili smo vsebini pisem, ki so jih tajvanske žene napisale svojim sestrkam po veri. To so bila njihova pričevanja, zgodbe iz njihovih življenj, prošnje Vsemogočnemu in besede zahvale.

Bili smo tudi povabljeni, da v tišini premislimo o svojem odnosu do Boga in potem podelimo svoje izkušnje v majhnih skupinah.

Naše molitve in prošnje je spremljal zbor ob spremljavi kitare z izredno lepimi besedili pesmi, ki so jih za svoje bogoslužje pripravile tajvanske žene in so

bila prevedene v slovenščino. Ta besedila so govorila o njihovem upanju in zaupanju v Gospoda. Zbor nam je zapel tudi izredno lepo himno Svetovnega molitvenega srečanja.

V Marijini kapeli se nam je pridružila tudi ga. Vivian, ki je doma iz Tajvana, živi pa v Ljubljani in dela na Filozofski fakulteti. Predstavila je svojo državo, razmere v njej, tajvansko hrano, življenje in položaj žensk.

Ob nabirki za nov hladilnik v javni kuhinji v Taipeiu, ki skrbi za invalidne osebe, smo bili tudi mi vsi obdarjeni. Darilo je bilo izbrano zelo simbolično: dobili smo vrečko riža, med katerim je bilo tudi sladko presenečenje, bombonček.

Po molitvi smo nadaljevali naše druženje ob domačih piškotkih in drugem pecivu, ki so ga spekle članice društva.

Ester Srdarev

Pasijonska igra

Mladi iz Štepanje Vasi že drugo leto zapored pripravljajo precej aktualizirano pasijonsko igro, ki jo je napisal naš mladinec in študent Pavel Mušič. Pavel je mlad študent slovenščine, udeležuje pa se tudi v umetniško-pisalnih vodah. Njegov pasijon se tako odvije skozi pet različnih slik vsakdanjega življenja; priča smo lahko petim prizorom trpljenja, ki so obenem povsem znani našemu slovenskemu narodu.

Prvi prizor predstavi mlado in običajno družino, kjer pa se zaplete pri mladi hčerki, ki hudo zboli za neozdravljivo obliko raka. Takrat je Jezus v vrtu Getsemani in skupaj s tem dekletom prične svojo agonijo in mučno kalvarijo.

Sledi drugi prizor, v katerem Jezus ostane zapuščen od vseh svojih bližnjih, učencev... Ta evangelijski dogo-

dek je v tej pripovedi povezan z mladim dekletom, ki sicer zanosi na neki zabavi, ko pa starši to izvejo, jo silijo k splavu. Mlada punca se bori sama s seboj kaj narediti, kaj je zares prav. Ko jo na cedilo pusti še njena najboljša prijateljica in jo tudi sama spodbuja k splavu, je sama popolnoma sama, počuti se nerazumljena in odrinjena od vseh, tako kot 'zapuščeni Jezus' na Oljski Gori.

Jezus in baraba sta dve povsem različni osebnosti, ki pa sta pred Pilatom in ljudstvom postavljeni ob bok, v isto vrsto. Tam pa več ne štejejo Jezusovi čudeži, njegova in Očetova Ljubezen, ... Ne, nič od tega več ne šteje. Sledi še zgolj izdajstvo ljudstva, ki namesto Ljubezni izbere greh. Zakaj? Temu prizoru je vzporedna zgodba o dveh zaročencih. Med njima je mladenič tisti, ki zapravlja premoženje svoje drage s kockanjem in igrah na srečo. Gre celo tako daleč, da poroda vse, tudi verižico, ki mu jo je podarila ter celo zaročniški prstan. Je to sploh mogoče?

V četrtem prizoru pasijonske igre smo priča težkim dogodkom očeta vdovca, ki se že vrsto let bori proti odvisnosti z alkoholom. Do pitja ga je pripeljala tragična izguba svojega depresivnega sina, ki se je vrgel pod vlak ter nenadna smrt njegove žene, ki prav tako nenadoma umre zaradi bolezni. »Bivši« oče in mož se sprašuje o smislu življenja, ali je sploh še vredno živeti takšno 'peklensko' življenje. Išče sogovorca, v Bogu, v Očetu, kjer išče svojega očeta. Močno podvomi vanj. To je trenutek, ko Jezus objame in sprejme svoj in njegov težki križ.

Sledi še zadnji, peti prizor in s tem Jezusovo mučenje, trpljenje na križu in smrt. Jezus strašno trpi, izgublja zadnje kaplje krvi. Zgolj srce je še tisto, ki je napolnjeno z njo, jo poganja in prečerpava po celotnem telesu. To so zadnji napor srca, saj je krvi še zelo malo. A tudi srce bo prebodeno. Ljubezen »umira«,

a obenem zraven še odpušča svojim rabljem, pod vznožjem 'sladkega znamenja odrešenja' pa so vojaki, ki brezbrizno žrebajo za njegovo suknjo, ker so jim zemeljski zakladi pomembnejši od nebeških. To spominja na nič kolikokrat poznano tematiko sporov družin glede dediščine. Tudi na tem mestu pasijona nastopi družina, ki ob svojem umirajočem očetu ne vidi in ne razloči več osebe, temveč zgolj še dobiček in koristi... Umirajoči Jezus pa silno trpi za vse nas in prosi Očeta, »da nam odpre oči in srce, da bi videli človeka in ne premoženje ter da bi znali pospremiti svojega bližnjega k večnemu počitku in prepoznati smrt kot sestro, ki povezuje in je zgolj ločnica, ki ne razdvaža.

Zato za sestro smrtjo posije novo jutro, nov dan. Jezus vstane in križ gleda nazaj. Vidi ga iz groba iz groba, ko je kamen odvaljen. A križ je prazen, on pa živ, vendar preboden. Svoje rane kaže Očetu, da nas zagovarja.

Človek, ki si ustvarjen, ti si delo tvojega Stvarnika. Da bi te rešil, ni samo prišel k tebi, v tvoji podobi in se popolnoma ponižal na zemeljskem popotovanju. Še veliko več. Pustil se je namreč spremeniti in to za vedno. On je spremenjen prišel pred svojega Očeta, preboden, z ranami, in to petimi.

Tudi mladi iz Štepanje vasi ter bratje kapucini, ki jih spremljamo (br. Luka, br. Jožef in br. Ambrož), smo letos po Božji milosti spremenili plane in lanskoletno odigrani pasijon letos ponovno vrnili na urnik. Ker so se številni mladi iz naših vrst, poleg nas mlajših bratov kapucinov, odločili, da se bodo udeležili svetovnega dneva mladih v Lizboni na Portugalskem, smo se odločili, da bi to pasijonsko igro namenili za zbiranje prostovoljnih prispevkov.

5. marca zvečer smo že gostovali v Logatcu, v Jožefovi - župnijski dvorani. Sledilo bo še gostovanje v Selcah nad Škofjo Loko (1. april), domača izvedba pasijona v Štepanji vasi na cvetno nedeljo (2. april) ter selitev v kapucinsko cerkev v Škofji Loki (14. april).

Toplo vabljeni, da se tega dogodka molitve in obenem igre udeležite.

Hvala pa predvsem župniji Štepanja vas, za vso podporo.

Bogu hvala tudi za mlade iz Štepanje vasi, za njihovo odprtost in veselje, za razdajanje, ki ponese veselje ljudem.

br. Jožef Mezeg

Ni še miru

Ko sem bila leta 2017 prvič v Etiopiji, je bila stara komaj kaj več kot dve leti. Ob rojstvu sta ji starša dala ime Hiyab, kar po naše pomeni Dar. Ko sta se razšla, se je znašla pri sestrah v sirotišnici. Tam je začela hoditi v vrtec. Imela je veliko prijateljic. Ko je med počitnicami šla k mami, ji je bilo dolgčas, saj se doma ni imela s kom igrati. Komaj je čakala, da se vrne k sestram redovnicam in deklicam v sirotišnico. Spomnim se živahne male Hiyap, z njenimi smrkliji pod nosom, bistrimi očmi in navihanim nasmehom. Ko se je začela pandemija, je vlada sestram ukazala, da morajo vse deklice, ki še imajo sorodnike, poslati domov. Tako je Hiyap šla k mami v Tigray. Potem se je novembra istega leta tam začela vojna. In z njo blokada interneta in telekomunikacij. Od marca do novembra je Hiyap večkrat poklicala sestre. »Kako ste?« je spraševala. »Kako je Lidia, kako gre Kalkidan?« To sta bili njeni najljubši prijateljci. »Kako so sestre? Kdaj bom lahko prišla nazaj k vam?« In kar me je najbolj ganilo: »Kako je Špela? Kdaj se vrne?« Od novembra 2020 naprej pa je niti sestre niso več slišale. Vojna je trajala dolgi dve leti. Točno na isti dan, kot se je začela, je bil dve leti kasneje v Pretorii podpisan mirovni sporazum. A podpisali le dve srpti strani, Tigray in etiopska vlada v Adis Abebi. Etiopske zaveznice Eritreje v Pretorii ni bilo. In eritrejski vojaki se še do danes niso umaknili iz Tigraja. Prav oni so, skupaj z etiopskimi vojaki, krivi za množične poboje, uničenje spomenikov in verskih institucij. V tej vojni je bilo na tisoče žensk žrtev brutalnih skupinskih posilstev. Posilstva se dogajajo še po podpisu mirovnega sporazuma. Tako je pripovedovala družinska mati, ki je otroke preživljala s prodajo pridelkov na trgu. »Vračala sem se domov, ko so me ustavili eritrejski vojaki. Rekli so, da sem prekršila uro, ko se ne sme biti več na ulicah. Odpeljali so me v neko prazno stavbo in mi grozili. Rotila sem jih, naj naredijo karkoli, samo naj me ne ubijejo. Posiljevali so me vso noč do jutra, potem pa odšli.« Ona in še marsikatera od teh mučenih žena so potem splavile, saj si niso mogle predstavljati, da bi rodile otroka, ki je posledica posilstva. Kdo ve koliko je žena, ki si niti niso upale povedati, kaj se jim je zgodilo, saj se bojijo, da bi bile stigmatizirane, prezirane in izločene iz družine in družbe. K sreči se lahko vsaj nekatere zatečejo v nekaj centrov, kjer delajo empatični ljudje, usposobljeni za pomoč žrtvam posilstev. Te ženske potrebujejo psihološko in medicinsko pomoč. Velikokrat so prizadeti njihovi notranji organi, tako da

ne morejo več zadrževati vode in blata. S to težavo se med drugimi srečuje tudi 83 letna babica, ki je bila posiljena med vojno in še po podpisu mirovnega sporazuma. Niti deklicam vojaki niso prizanašali, mnoge dečke pa so skupili. Razlog? Sovražstvo. »Ko sem jih vprašala, zakaj mi to delajo, so mi odgovorili, da tako ne bom nikoli več mogla roditi nobenega tigrajskega otroka.« Vlada v Adis Abebi je dolgo zanikala, potem pa omalovaževala dogajanje v Tigraju, eritrejski predsednik pa še danes trdi, da je vse skupaj le laž in medijsko natolcevanje. In vendar so njegovi vojaki krivi za neštete vojne zločine. Tudi plenili so vse, kar so lahko, in odpeljali v Eritrejo. Pri tem so se celo snemali in posnetke objavljali na spletu. Plenili so tovarne, samostane in hiše navadnih ljudi, od koder so odnesli vse, celo kavne žličke. Posneli in objavili so tudi, kako so pobijali ljudi. Vojna ima svoja pravila, a v Tigraju so bila kršena prav vsa. Namerno povzročena lakota, streljanje nedolžnih civilistov, bombardiranje civilnih ciljev, med njimi bolnic in vrtcev. Pa tudi odprtih tržnic, kjer se zbirajo ljudje. Ashenafi, 12 let star deček, je dolgo živel v sirotišnici pri sestrah, kjer je hodil tudi v šolo. Nekega dne so ga pripeljali v bolnico in njegovo telo je bilo ena sama rana. Kot drugi civilisti je bil tudi ta nedolžni fantek žrtev bombardiranja.

Po podpisu mirovnega sporazuma še vedno ni prišla humanitarna pomoč do vseh predelov Tigraja in ljudje še stradajo in umirajo zaradi podhranjenosti in bolezni, ki razsajajo zaradi pomanjkanja čiste vode. Tudi telefon in internet še ne delujeta povsod. A kako sem se razveselila, ko sem prejela fotografijo male Hiyap, ki je letos 8. januarja, ko so v Etiopiji praznovali Božič, dopolnila osem let! Njen nežen nasmeh je kot znamenje upanja, čeprav vem, da še veliko ljudi trpi in da so nešteti izgubili življenje. Konec koncev so žrtve te vojne tudi mladi etiopski in eritrejski vojaki, saj so bili mnogi prisiljeni iti v to vojno. Nasmeh male Hiyab prinaša upanje, podobno kot je znamenje upanja, ljubezni in novega življenja tista deklica iz Sirije, ki so jo rešili izpod ruševin in ji dali ime Čudež.

Špela Pahor

Če želite pomagati žrtvam vojne v Tigraju, se obrnite na patra Jožeta Andolška (andolsek@gmx.at) ali na Misijonsko središče Slovenije, namen TIGRAJ. Hvala!

Čez dan, ko sem v moji sobici, imam prižgan radio, podedovan od br. Andreja Božiča. Radio Ognjišče nagovarja starejše in poslušam že prve novice iz Vatikana in potem ob peti uri skupaj molim rožni venec. Slišal sem tudi predstavitev knjige o župniku Rudežu, ki jo je pripravila naša župljanka Vasilija Rupnik. Ob predstavitvi sem se spomnil besed sv. Pavla Hebrejcem: »Spominjajte se svojih voditeljev, ki so vam oznanili Božjo besedo.« (Heb 13,7). Spoštovano gospo sem poklical in prosil za besedilo, ki ga je povedala za radio Ognjišče. Z veseljem mi je posredovala tekst, ki ga je imela zapisanega na računalniku.

Na župnika Rudeža imam pa tudi sam lepe spomine. Na predlog pokojnega upokojenega škofa Metoda Piriha me je moj predstojnik določil za mesečnega spovednika skupini duhovnikov, ki so prebivali v domu Pristan v Vipavi. Po spovedi in maši smo se družili v njihovi skupni sobi ob kavici in piškoti. Takrat mi je tudi g. Rudež povedal, da je bil »zadnji« župnik (kot škofijski duhovnik) v Svetokriški župniji.

KDO JE BIL BRANKO RUDEŽ?

Na kratko: to je bil primorski duhovnik, ki je svojo službo opravljal zvesto in neumorno. Ob tem pa je ohranjal skromno držo, veliko dušnost, pobožnost, modrost, umirjenost ...

Bil je duhovnik, ki je doživel čas fašizma, vojni kaos, napetosti ob nastopu novega režima, popotresno obnovo cerkva, pa tudi čas osamosvajanja Slovenije.

Branko Rudež se je rodil v Trstu, leta 1920. Njegov oče je bil železničar, mama pa gospodinja. V nekaj letih sta se rodila še dva sinova, Radovan (krajše Radko) in Marijan. Družina se je zaradi očetove službe veliko selila. Na Primorskem je bil takrat čas fašizma, ko so italijanske oblasti samovoljno preseljevale državne uslužbence. Tako je družina nekaj časa živela na postojnskem, nato v Istri, kasneje pa se je preselila v Piemont. Tam je oče po hudi bolezni umrl in mama je ostala sama s tremi sinovi. Branko je bil takrat star 8 let. Mama se je vrnila v domače kraje. Naselili so se v Gorici, kjer je delala kot služkinja. Živel so skromno, a mama je uspela vse tri sinove izsolati. Prva dva sta postala duhovnika. G. Branko pa je isto ob-

dobje opisal takole: vsako nedeljo nas je vodila k sveti maši in doma smo redno molili, brala nam je in pripovedovala o življenju svetnikov. Kot družina smo se posvetili Jezusovemu Srcu. Bratje so bili tudi ministranti, ob nedeljah so ministrirali pri več mašah.

Tako se je rojeval duhovniški poklic. G. Branko je vstopil v malo semenišče leta 1933, leta 1941 je maturiral, nato pa začel študij bogoslovja v Gorici. Študiral je v viharjih letih 2. svetovne vojne, duhovniško posvečenje pa je prejel prav na dan zmage, 9. maja 1945.

V takem vzdušju je g. Branko začel svojo duhovniško pot. Prvo leto je zamenjal več duhovniških služb, bil je v Gorici, v Braniku in Mirnu. Leta 1946 je bil imenovan za župnika v Stomažu na Vipavskem. V to župnijo je prišel kot mlad, zagnan duhovnik. Ker je bila vas že več let brez svojega župnika, so ga farani takoj vzljubili. Zelo se je posvetil otrokom in mladini, jim znal živo pripovedovati svetopisemske zgodbe, navajal jih je k samopremagovanju in pobožnosti. Bil pa je tudi zelo praktičen: cerkveno gospodarstvo je prepustil ključarjem, organiziral je vaščane, da so zgradili most čez

potok, kjer so otroci hodili v šolo ipd. Posebej je bil pozoren do bolnih in revnih; obiskoval je družine, tudi tiste, ki niso bile tako cerkvene. Imel je močan čut za misijone. Bil je torej duhovnik, ki pustil globoke sledi povsod, kjer je služboval.

Leta 1952 je bil premeščen v Vipavski Križ. Iz tega obdobja naj omenim, da je bil v stiku z arhitektom Jožetom Plečnikom, ki je za župnijsko cerkev v Križu izrisal načrt za klopi, ki so še danes v uporabi.

Iz Križa je leta 1956 odšel v Vrhpolje. Tam je bil župnik kar 18 let. Ves čas pa je tudi poučeval v vipavskem semenišču. Bil je profesor matematike, grščine, kemije, verouka in glasbe. G. Rudež je imel glasbo zelo rad. Povsod, kjer je služboval, je vodil cerkveni zbor, poleg tega pa je poučeval nove organiste. Nekaj cerkvenih pesmi je tudi sam zapisal in uglasbil. Kot zanimivost: v pesmaricah za ljudsko petje (Hvalimo Gospoda in Slavimo Gospoda) je objavljen njegov uglasben Očenaš.

Naslednja njegova življenjska postaja so bila v Brda, v Medano, kjer je skrbel še za 3 sosednje župnije. To obdobje njegovega duhovništva

Se želite pridružiti Molitveni navezi za dobre družine in duhovne poklice? Preprosto. Pišite na sedež province: **Slovenska kapucinska provinca**, Mekinčeva 3, 1000 Ljubljana; na elektronski naslov: kapucini.provincialat@rkc.si ali pa na spletni strani: www.kapucini.si/poslanstvo/molitvena-naveza-za-dobre-druzine-in-duhovne-poklice/ najdete obrazec za vpis in ga izpolnite.

župnijska cerkev v Medani

je zaznamoval potres, ki je v 70. letih stresel zahodno Slovenijo. Obnoviti je bilo potrebno veliko cerkvenih stavb, česar se je marljivo lotil.

Konec 80. let je g. Rudež prosil škofa za premestitev in vrnil se je v Stomaž. Tu je živel do leta 2010, ko se je preselil v dom za starejše v Vipavi. Počasi je pešal in leta 2015 umrl. Pokopan pa je v Stomažu.

O KNJIŽICI

Ideja za spominsko knjižico se je porodila čisto spontano. Ko se je g. Rudež odselil v dom za starejše, je župnišče samevalo, v njem pa so ostale njegove stvari. Ko je bilo jasno, da se v župnišče ne več vrnil in bo namenjeno drugim uporabnikom, je bilo potrebno njegove stvari pospraviti in urediti, česar se je lotila V. R. Našla je njegove zapiske, fotografije, pridige, pesmi, dokumente, pisma ... Vse to je zbrala in oblikovala v manjšo knjižico. Skozi knjižico nas g. Rudež še enkrat nagovori.

Zapisala Vasilija Rupnik

Prispevek za FP sem običajno izbral kako življenjsko zgodbo. Ker pa je v teh dneh bila predstavljena knjiga g. Vasilije Rupnik, sem si dejal, glej, kaka lepa priložnost, da za spodbudo in animacijo za Molitveno navezo za dobre družine in duhovne poklice, objavim lepo predstavitev življenja duhovnika, ki je veliko molil za dobre družine in duhovne poklice. Marsikateri duhovni poklic je imel svoj začetek pri njegovem vzgledu.

br. Placid Prša

Če ne sedaj, potem kdaj?

Sedim v slaščičarni, počasi pijem kavo in čakam, da pride prijateljica. Pri sosednji mizi sedijo tri mlajše ženske. V prostoru je mirno, govorijo pa precej glasno, zato slišim njihov pogovor. Prva pravi: „Ah, spet ta post. Prav mučen mi je in še tako dolgo traja, celih 40 dni. Vedno naj bi se nečemu odpovedovali. Ne vem, zakaj bi to delala. Kaj ima Bog od tega, da sem jaz lačna?“ Druga pravi: „Ah, brez veze. Zakaj bi se čemurkoli odpovedovala? Enkrat se živi. Kakšen post neki.“ Tretja pripomni: „Kdo se sploh še posti? Jaz bi se samo zaradi zdravja ali če bi hotela shujšati. Ostalo je povsem brez pomena in zastarelo.“

Zakaj torej post? Ste tudi vi takega mnenja kot te ženske iz slaščičarne?

Bog nam vsak začetek pomladi ponuja milostni čas posta. Ne daje nam, da bi nas omejeval, nas žalostil, prikrajšal za lepe stvari in v nas vzbudil krivdo: „Jaz sem umrl zate, ti pa živiš grešno in ti ni mar!“ Bog ne potrebuje naših odrekanih in odpovedi, potrebujemo pa jih mi. Bog nas želi osvoboditi vsega, kar nas obtežuje in omejuje, nam jemlje voljo do življenja in nas zasužnjuje. On želi, da smo svobodni, saj smo otroci Boga samega. Odmakni oči od ekranov in se zazri v prebujajočo se naravo, v obraz otroka, osamljene starke, brezdomca, ki te prosi za drobiž. Ozri se na

križ, kjer je Križani iz ljubezni do tebe. Povsod boš videl in našel Boga. Začuti hvaležnost, veselje. Začuti svojo vrednost. Spreobrne se, kar pomeni: Izberi drugo, boljšo pot.

Tako radi se zapletamo v mreže „vedno več in več“. Več denarja, več vpliva, več ugleda, več kariere, več moči, več, več ... Vsakdanja naglica in skrbi nas vlečejo v vrtinec. Ne znamo se ustaviti. Pozabljamo nase, na svojo družino, prijatelje, na Boga. Post nam pomaga na novo postaviti prioritete v življenju. Kaj je resnično pomembno, vredno mojega časa in truda? Ustavi se! Kdaj si se nazadnje ustavil-a in si privoščil-a nekaj miru in časa zase in za to, kar imaš rad-a? Za daljši sprehod, dobro knjigo, da bi v miru spil-a čaj, se dobro naspal-a? Kdaj si si nazadnje vzel-a čas za člane svoje družine? Ne tako, mimogrede: „Kako je bilo v šoli, si naredil to in to, zakaj še vedno nisi, ali moram stokrat ponoviti ...?“ Ne tako, ampak zares. Za pogled v oči svojih dragih, za prijeten klepet z njimi, za to, da bi jim v miru prisluhnil-a, jih razumel-a? Kolikokrat si zavrnil-a prijatelja, ki je želel nekaj tvojega časa, da izlije pred teboj svojo bolečino, da si olajša dušo, ti pa si se izgovoril-a: „Veš, saj bi rad-a poklepetal-a s tabo, ampak moram v fitnes, v trgovino,“ ali: „Saj veš, ni časa, mogoče kdaj drugič.“ Nisi mogel opaziti, ampak žarek upanja je ob tvojem odgovoru ugasnil v prijateljevem srcu.

Kdaj si si nazadnje vzel-a čas za Boga, za molitev, za to, da se pogovoriš z njim kot s prijateljem, da se prepustiš njegovemu obljemu, tolažbi? Da utihneš in prisluhneš, kaj ti šepeta na srce?

Ti praviš: „Nimam časa, veliko dela me čaka. Moram narediti to in ono, zaslužiti, premagati konkurenco.“ Bog ti odgovarja: „Ne živi človek samo od kruha, ampak od vsake besede, ki pride iz Božjih ust.“ Ti praviš: „Moram poskrbeti za novo obleko, za

hrano, za vse položnice. Vse to me tako zelo skrbi.“ Bog ti odgovarja: „Zato vam pravim: Ne skrbite za svoje življenje, kaj boste jedli ali kaj boste pili in ne za svoje telo, kaj boste oblekli. Ali ni življenje več kot jed in telo več kot obleka?“ Delaj, ampak ne skrbi. Ti praviš: „Moram oddelati še nekaj nadur. Dobro je imeti še več denarja. Le če imaš denar, si nekaj vreden. Ljudje te potem cenijo, spoštujejo.“ Bog ti odgovarja: „Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, svojo dušo pa izgubi?“

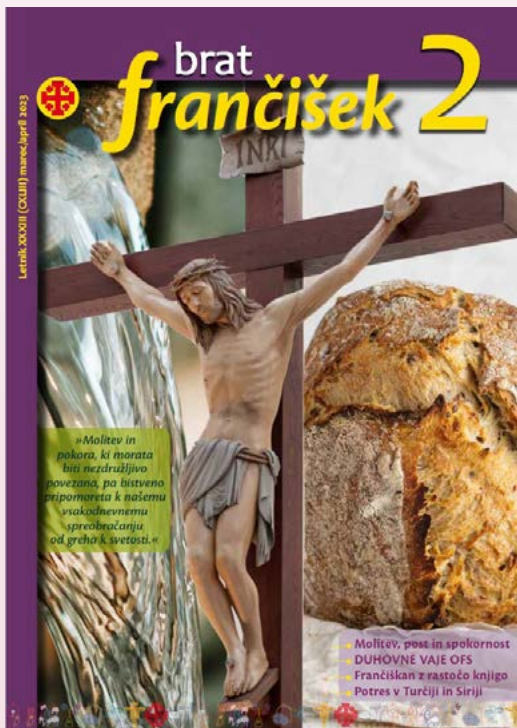
Ne dopusti torej, da bi postni čas šel mimo tebe. Veseli se ga. Odvrzi balast, naj zasije Božje obličje. To ni čas tesnobe, krivde, solza, ampak čas veselja. Bog te obliva s svojo milostjo, okopaj se v njej. Sprejmi povabilo za nov začetek. Ne glej nazaj, ne žalosti se zaradi stranpoti, padcev in porazov. Vse to je minilo. Pusti jih tam, kjer so – v preteklosti. Če se še tako žalostiš, jokaš in solziš, nič več ne moreš narediti. Glej naprej, kaj ti prinaša danes in jutri.

Bog te osvobaja in vabi na novo pot, v nov začetek. Vabi te v njegovo bližino. Ljubi te in želi, da živiš v veselju in sreči, ker si njegova ljubljena hči, ljubljeni sin, nad katerim ima veselje. Zate je dal življenje in bi ga dal ponovno, če bi bilo potrebno. Sprejmi povabilo. Če ne sedaj, potem kdaj?

Janja Miletič, voditeljica DMŽ

brat francišek

https://www.franciskani.si/?page_id=383

Vstopili smo v postni čas in že takoj na začetku je praznik sv. Matija pokazal, da zime še ni konec. Mraz in sneg sta ohladila ozračje in nas tako nekako spokorila. V tej številki revije Brat Francišek bomo v sklopu praznovanja 800-letnice vodila reda manjših bratov razmišljali o postu, molitvi in spokornosti.

Rubrika Frančiškova duhovnost nam odpira pogled na molitev, pokoro in post skozi oči p. Benedikta Emberšiča OFM in s. Emine Mulalić OFS in MFD.

Naša evangelizacija prinaša katehezo o molitvi, postu in spokornosti pa tudi razmišljanje o postu, ki ga je pripravila s. Cvetka Kompara OFS.

Poglejte utrinke z usposabljanja odgovornih za vzgojo in bratskih animatorjev in dogajanje po krajevnih bratstvih OFS, v Novem mestu pa je bil postavljen še en kip: frančiškan z rastočo knjigo.

Ne spreglejte nove Žetve in vrnitve naslova ŽRV na Brezje.

Sveta dežela pa kljub potresu v severnem delu (Sirija in Turčija) vabi na romanja.

Vsem želim prijetno branje!

br. Janez Papa

MED NAMI
Duh Assisija in Brezmadežna
<http://minoriti.rkc.si/ponudba/revija-med-nami>

Ob površnem spremljanju Jezusovih izrekov v evangeliju se nam morda zazdi, da je Jezus en malo šaljivec, ali pa, da samega sebe ne posluša, ko trdi enkrat tako, drugič drugače. Namreč, v dveh zaporednih poglavjih Matejevega evangelija nas najprej vabi, »naj tako živimo, da se vidijo naša dobra dela...« (Mt 5,16) kmalu za tem pa trdi, »naj dobra dela in miloščino delimo na skrivnem« (Mt 6,4). In potem ne vemo, naj se ponašamo okoli, ko delamo dobro, ali naj delamo na skrivnem. Ne, Jezus ni šaljivec, ampak misli sila resno. Vabi nas le, naj vzgib za naša dobra dela ne bo naša slava, ampak naj bo razlog posnemanje Očeta, ki je dobrotar, mi pa njegove podobe v svetu.

Tako je zapisal uvodničar v prvo letošnjo številko revije Med nami. Kot ste lahko že sami ugotovili, je tema te številke dobrodelnost, ki prinaša Božjo slavo.

Ker opravljajo skrita dela v Cerkvi tudi redovni bratje, smo tokrat povabili minoritske redovne brate, da so spregovorili o svoji poklicanosti in delu. Med njimi je tudi že pokojni brat Branko Likar, zato objavljamo v rubriki Duhovni pogledi njegovo duhovno oporoko.

Naš škof Martin Kmetec se je oglasil iz trpeče Turčije.

Papež Frančišek nas nagovarja, naj se ravnamo po vrstnem redu: poslušati, delati, govoriti.

Razmišljanje o delih vabi k poglobitvi razumevanja svetopisemskega pomena pravičnosti, našega življenja in odnosa z Bogom, trdi pisec svetopisemskih ikon, dr. Matjaž Celarc.

Bratje minoriti so se v preteklih mesecih večkrat srečali na različnih nivojih. Srečanja je opisal provincial p. Milan Kos.

Tudi bratje in sestre Frančiškovega svetnega reda so se srečali, in sicer predstavniki vseh treh pokrajinskih bratstev. K temu je pripomogla moderna tehnologija, saj so lahko

v primorskem in mariborskem bratstvu preko zooma spremljali predavanje br. Primoža Kovača, ki pa je bil v Ljubljani.

Duh Assisija živi – v romarijih, ki utrinjajo spomine na doživetja v poletnih mesecih.

Asiška romarka pa nas bo popeljala v Afriko, kjer je služila najrevnejšim.

Otroci bodo prebirali zgodbo in skupaj z Lino razrešili kakšno pomembno vprašanje o dobrih delih in se nato podali na pot barvanja in pisanja.

Ne pozabite prebrati obvestil, tokrat jih je veliko in s tem tudi veliko ponudbe za poglobljanje duhovnega življenja in dobro druženje.

Krona pa je velikonočno voščilo! Jezus je vstal, radujmo se!

Dorica Emeršič

FRAMA pripravlja duhovne vaje

S pomočjo navdihov sv. Frančiška in njegovega odnosa do sv. Marije bomo iskali globino vere. Duhovni program bo pripravila s. Ana Šuštar (sestra FMM; Frančiškanke Marijine misijonarke), navdih pa bo črpala tudi iz bližajočega svetovnega dneva mladih v Lizboni.

Več informacij še sledi, zato spremljaj Facebook in Instagram bratov kapucinov in FRAME.

Začeli smo z zbiranjem prijav, zato ne odlašaj! Na spodnji povezavi izpolni obrazec: <https://forms.gle/CzfZJs6G7a25n2vB6>

Stefano Luca

Stefano Luca je leta 1985 razveselil očeta profesorja in mamo v Sondriu v Italiji. Pravi, da je imel normalno mladost z vsemi vragolijami, ki jih je počel s svojimi prijatelji. Vedel in čutil je, da bo igralec in njegovo življenje bo gledališče. Od malih nog je rad nastopal, animiral rojstne dneve v vrtcih, najprej za zabavo, nato pa tudi kot delo. Tudi zato, da si je plačeval razvade. Na otroštvo ima lepe spomine. Dokler se mu ni zalomilo v srednji šoli, ko ni izdelal drugega letnika liceja, kar je bila ob očetu profesorju težka izkušnja. Bilo je slabo. Tedaj je začutil potrebo po igranju, »da se odločim za ta poklic, zanj sem se čutil sposobnega. Vpisal sem se na igralsko akademijo. To so bili intenzivni meseci trdega dela in trdega življenja. Šolanje je bilo sicer zastoj, ljudje vlagajo vate, kar me zelo nagovarja.« Takrat si nihče od njegovih kolegov ni predstavljal, da bo kdaj postal Frančiškov brat, »saj tudi v cerkev takrat nisem pogosto zahajal.« Je pa šel prvo leto akademije na povabilo prijateljev s FRAMO v Assisi pričakat novo leto. Velja povedati, da mu je Assisi že do osnovnošolskega veroučnega izleta ostal v lepem spominu. Na tem silvestrovanju pa so ga še posebej nagovorile povezanost, odprtost, izzivalnost bratov kapucinov in mu dale misliti. Poleg tega ga je eden izmed bratov povabil, naj začne resno jemati vprašanja, ki se pojavljajo v njem. V drugem letu študija se mu je ponudila pomembna priložnost za delo v Angliji, kar ga je veselilo, a hkrati begalo, saj bi moral zapustiti akademijo. Neodločen se je skupaj z mladinsko skupino podal na adventno duhovno obnovo v gore. Ko se je vzpenjal v višave, je razmišljal, kaj naj stori v naslednjih mesecih. Počutil se je dobro, imel je dekle, tako šolanje, kot delo sta mu odlično uspevala, obetala se mu je lepa

prihodnost. A potem pa se je med nočnim češčenjem Najsvetejšega »zgodila katastrofa«. Znašel se je jokajoč na kolenih, popolnoma zlomljen, vse kar mu je do tedaj kaj pomenilo (dekle, kariera, akademija...), se je nenadoma zdelo brez vrednosti. Tako sesut in jokajoč se je zatekel k omenjenemu bratu kapucinu iz asiškega silvestrovanja na pogovor. Veliko mu dolguje. Ko mu je ves razburjen povedal, kaj ga muči, je Bergamčan Stefanu najprej primazal dve okoli uh, nato pa izzivajoče spregovoril: »Zdaj pa se umiri in sedi!« »In potem mi je na zelo provokativen način odgovoril: »Kaj, zdaj bi pa rad kar nehal vse in naredil kaj, kaj? Šel v misijone, kaj? Ne!« Bil sem res razburjen! On pa mi je naročil: »Popolnoma končaj akademijo, in to dobro, zato se potruji po svojih najboljših močeh in ob tem se začne tvoja pot razločevanja poklicanosti, ali v smeri poroke, verskega življenja, redovnega življenja...!« »Nadaljeval sem tako s študijem kot s to potjo, sledila je diploma in vstop k kapucinom.«

Za njegove prijatelje in družino je bilo to do takrat nepredstavljivo. Na začetku je družini dejal, da hodi na turneje, ne pa v samostan. Zelo ga je premaknil tudi obred prvih zaobljub. Kmalu se je posvetil tudi nadaljevanju igralske poti in sicer socialnemu gledališču, tudi kapucinskega je ustanovil. Včasih govorjenje več ne zadostuje, zato spodbuja izražanje s telesom, da udeleženci, igralci, pridejo v stik s svojim telesom. Ni bilo vedno uspešno, a program postopoma raste. Odhaja tudi v tujino, v zapore.

Pravi, da ni slabih fantov! »Morda so okolja in situacije, ki nas prisilijo, da naredimo stvari, ki jih lahko ocenjujemo kot slabe, ti fantje sami pa niso slabi. Imajo čudovito srce. Vera ti da moč, pogum, nikoli ne zgreši cilja. Cilj je oseba pred teboj.« To je izvedel od sobrata, dolgoletnega zaporniškega kaplana v Kamerunu, in še: »Karkoli se je že zgodilo, res karkoli, nikoli ne izgubite cilja, da odkrijete privlačnost v obrazu drugega in poskušate ostati z njim, s tisto osebo pred vami.« Za vsako okolje, kamor jih pokličejo, po temeljitem preučevanju pripravijo posebej zanje prilagojen program socialnega gledališča. Njihova želja je tudi izobraževanje novih mentorjev tega socialnega gledališča, da bi se slednje čim bolj razširilo in olajšalo čim več, s travmami zaznamovanih starih, mladih, moških, žensk, otrok. Program poteka tako po kriznih žariščih, v njihovem zaledju, kot tudi zaporih, zavodih, ustanovah... Odzivi udeležencev so res navdušujoči. Delokrog italijanskega brata je zelo širok. Predstojniki so ga namreč po diplomi iz teologije poslali na izobraževanje za medreligijski dialog z muslimani. Študiral je arabsko in islamsko teologijo v Italiji, Severni Afriki in Bližnjem Vzhodu. Konec letošnjega januarja je doktoriral na Gregoriani iz medsebojnega dialoga med mladimi katoličani in muslimani, na Frančiškov način. Soocialno gledališče in

medverski dialog se pri njem zelo prepletata. V Kongu je pričel z rehabilitacijo otrok - vojakov, nadaljeval pa na bivših področjih Islamske države. Tam je srečeval otroke, ki so bili že v zgodnji dobi vzgojeni, da bi živeli po džihadističnih vsebinah, ki temeljijo na ISISU. Imajo svoj preteklost, niso bili odtrgani od svojih družin, kot recimo otroci – vojaki drugod po svetu, niso utrpeli nasilja. Imajo pa ISISOV pogled na svet. ISIS je imel šole, šolske knjige, vse z namenom zožanja pogleda na realnost prek džihadistične ideologije. Ti otroci so videli eno izmed številnih oblik, ki jih lahko sprejme islam, vendar mislijo, da je to edina možna. To verigo sovraštva bo vse težje ustaviti, če ne bomo uspeli, da bi spremljali in pokazali otrokom nekaj drugega. Moramo se dobro informirati, ne smemo se ustaviti na prvi naslovnici. Predvsem smo kristjani dolžni iskati in poslušati naše brate in sestre, ki živijo v teh krajih in vsak dan govorijo o tem, kar se dogaja. Če jih ne poslušamo, komu lahko zaupamo? Oni sami, bodisi posvečene osebe, bodisi laiki, so naši viri. Poslušati torej tamkajšnje kristjane. In na ta način se bomo naučili, da ne bomo ustvarjali več lažnih novic in lahko postanemo »obrniki miru«, kot pravi papež Frančišek. To bo tudi pomagalo pri deaktivaciji iste džihadistične retorike, ki ima za cilj delni pogled na realnost«.

br. Gregor Rehar

Nov kapucinski misijon v Južnem Sudanu

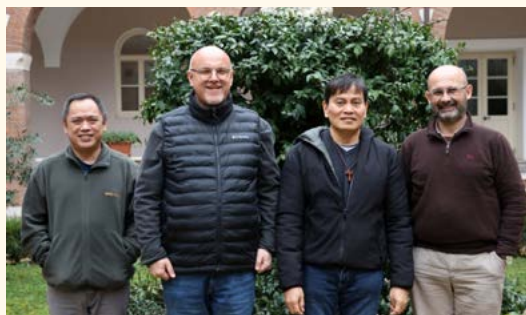

Naši bratje iz krakovske province, ki že leta misijonarijo v Srednje afriški republiki, Čadu, Alžiriji in Gabonu, so nedavno odprli misijon še v Južnem Sudanu, najmlajši državi na svetu, ki jo razdirajo vojne in pripada najrevnejšim regijam sveta. Tako so se odzvali povabilu Cerkve. Južnosudanski škof Stephen Nyodho A. Majwok je novembra 2019, med obiskom Poljske, prišel tudi k našim bratom v Krakov, nato sta dva naša brata šla v izvidnico. Proviencialni kapitelj je leta 2020 projekt sprejel, soglašal pa je tudi vrhovni predstojnik. 1. marca lani je tja prišel prvi naš misijonar, br. Robert, ki prej četrto stoletja misijonaril v SAR, sedaj pa sta se mu pridružila še brat Artur in Augustyn. Prvi je že misijonaril v Čadu, drugi pa tu začel svojo misijonarsko pot. Na svečnico – dan posvečenega življenja, je v Benituu, škofija Malakal, ustanovljeno prvo kapucinsko bratstvo v tej državi.

Misijonarski tečaj za nove misijonarje v Aziji

V prostorih našega vrhovnega vodstva v Rimu so se 23. januarja 2023 sestali vrhovni misijonski tajniki treh vej prvega Reda: frančiškan br. Dennis Tayo, minorit br. Dario Mazurek in kapucin br. Mariosvaldo Florentino. Pridružil se jim je še kapucinski animator za področje Pravičnosti, miru in ohranitev stvarstva, br. Joel de Jesus. Pripravljali so organizacijo skupnega misijonskega tečaja vseh teh redov za brate, nove misijonarje, ki odhajajo v Azijo. Tečaj bo potekal junija in julija na Filipinih. Iz vsakega Reda se ga bo udeležilo po pet bratov. Bodisi takih, ki prihajajo v Azijo od drugod, bodisi takih, ki so nedavno bili tam, ali bratje iz azijskih držav, ki odhajajo v druge azijske države kot misijonarji. Na tem sestanku je tekla beseda tudi o možnostih vzgoje za Novo evangelizacijo, ki bi bila podana prek spleta ter o naši frančiškovski navzočnosti v državah z večinsko muslimanskim prebivalstvom. Vedno bolj postaja jasno, da lahko tri veje prvega reda povezane lahko veliko bolje služijo v svetu.

Duhovne vaje na Kubi za brate minorite in kapucine

Od 13. – 17. februarja so kubanski bratje minoriti in kapucini skupaj preživeli dneve na misijonarsko obarvanih duhovnih vajah. Veseli so bil izkušnje skupnega bivanja. Težka resničnost, ki jo živijo v tej prelepi deželi, misijonski izzivi in poglobljena molitev je bila njihova vsakdanjost.

Novice iz Franciscan International

Med vsakoletnim srečanjem mednarodnega upravnega odbora te organizacije med 15. in 20. novembrom 2022 v New Yorku, so se 16. novembra na sedežu OZN srečali z namestnico generalnega sekretarja OZN, gospo Amino. J. Mohammed. Gospa Amina je izpostavila pomembno vlogo, ki so jo imele verske organizacije pri spodbujanju pravic in dostojanstva vseh ljudi ter spoštovanju našega skupnega doma. Povabila jih je k pomoči pri povezovanju osebja OZN z lokalnimi skupnostmi. Zagotovili so ji pomoč in podporo FI pri tem. Prav tako jim je pričevala o svoji globoki veri v Boga, ko krmari po težavah dela in življenja.

Ta pogovor, poln vere, ki so ga imeli na tej ravni v OZN daje veselje, da bodo vsem Frančiškovim bratom in sestrām in njihovim lokalnim skupnostim zagotovili dodatne pri-

ložnosti za povezavo z viri ZN. FI je sicer sedaj v postopku izbire novega izvršnega direktorja. Kandidati so se lahko prijaviili do konca letošnjega januarja. Novi izvršni direktor bo mesto zasedel s 31. 12. letos, ko sedanjemu br. Markusu Heinzu, frančiškānu, dokončno poteče tudi tretji zaporedni mandat. Se pa je delegacija FI odpravila v Ugādo, kjer je skupaj s svojimi partnerji raziskovala poti za nadaljne ukrepe. Na pot so se odpravili po preuĉitvi »Univerzalnega periodičnega poroĉila« in poroĉila organizaciji »CEDAW« (Odbora OZN za odpravo diskriminacije Źensk), ki sta bili podani 2021. FI je namreĉ številne kršitve pravic Źensk, (med drugim pohabljanje, trgovina z ljudmi, zgodnje poroke) leta 2020 predstavil v OZN. Sestra Leonike Kindiki iz reda Manjših sester sv. Franĉiška, pravi, da kljub ogromnemu vloŹenemu trudu zatiralske strukture Źe vedno obstajajo. S pomoĉjo ljudem so zanemarjali temeljne vzroke revŹine in sorodnih teŹav, sedaj pa so lotili prav slednjega in raziskujejo poti za nove ukrepe. V ĉasu obiska so pripravili delavnico za svoje partnerje, kako priporoĉila FI in OZN udejaniti v praksi. To temo pa so predstavili sogovornikom tudi med sreĉanji s predstavniki civilne druŹbe in vlade, tudi z ugandsko policijo. FI bo dogajanje v Ugādi Źe naprej zelo pozorno spremljala.

Uradna spletna stran za frančiškovsko 800 letnico

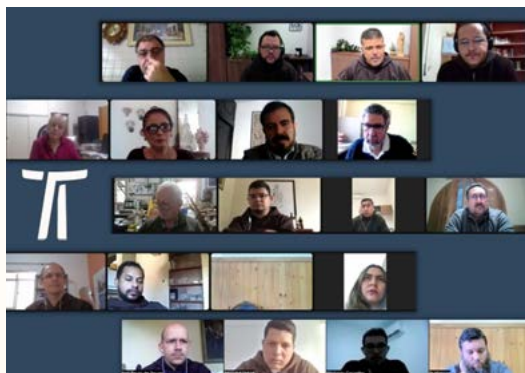
Frančiškovska 800 letnica je pot, začeta z namenom, da bi celotna frančiškovska družina po vsem svetu skupaj praznovala 800. obletnico »Transitusa sv. Frančiška« in vrhunec dogodkov v zadnjih štirih letih njegovega življenja. Za to priložnost je bila ustvarjena nova uradna spletna stran www.centenarifrancescani.org.

Enoten projekt se bo razvijal postopoma in skladno po kronologiji slavnih dogodkov. Ključne teme, predlagane za praznovanje stoletnic, bodo obravnavane iz več vidikov, navzočih v vsakem slavlju, ki se nanašajo na teološke (smo bratje v Kristusu), antropološke (smo bratje in sestre), ekleziološke (smo v občestvu), sociološke (smo v svetu). Ta spletna stran je uradna stran za razširjanje razmišljanj, tem, uradnih dokumentov in novic, ki nam bodo dale smernice za skupno doživljanje tega velikega frančiškovega dogodka.

Srečanje kapucinskih delavcev kulturne dediščine Latinske Amerike

Lani, 14. decembra, je prvič potekalo spletno srečanje z brati in laiki, ki delajo pri vzdrževanju in upravljanju kapucinske

kulturne dediščine v Latinski Ameriki. To vsi tisti bratje in sestre, ki delajo v naših arhivih, muzejih in knjižnicah. Srečanje je potekalo za špansko in portugalsko govoreče. Namen srečanja je bil pojasniti pomembnost tovrstnega povezovanja, spodbuda bratom, ki delujejo na področju upravljanja kulturne in zgodovinske dediščine Reda ter, ter preučiti pomen ohranjanja in ohranjanja naše otipljive in nesnovne zgodovinske spominke. „Spomin ni nekaj, kar stagnira, je pa živo, dinamično in nas sili k odkrivanju prihodnosti,“ je dejala Patrizia Morelli. Srečanje se je zaključilo z izmenjavo mnenj bratov glede tega področja, izzivov, s katerimi se srečuje Latinska Amerika glede ohranjanja kulturne dediščine in arhivov Reda. S tovrstnimi spletnimi srečanji želimo nadgraditi tehnično in strokovno in splošno usposobljenost teh naših bratov in ostalega osebja.

Kapucinski brat sodeloval pri vatikanskih jaslicah

Za lanske Božič je med umetniki, ki so sodelovali pri izdelavi slavnih jaslic na Trgu sv. Petra, bil tudi naš brat Gianni Bordin iz Benetk, ki že od mladosti strastno slika in kipari z lesom. V ranih letih vzgoje so mu bili učitelji drugi umetniki iz Trentina in Južne Tirolske, po duhovniškem posvečenju pa

se je dve leti šolal na Umetniški šoli »Beato Angelico« v Milanu. Izdelal je dva kipa: Marijo in otroka. »Bila je velika odgovornost. Marija ni sedeča, ampak rahlo gibajoča, kot da bo vstala. Ta izbira je motivirana z dejstvom, da Božič ni točka prihoda, ampak odhoda. Jezusovo rojstvo odpira novo zgodovino za človeštvo, pot v Odrešitev.« Drugi kip otroka pa umetnik razlaga: »Postavljen na desni strani, z eno roko, ki počiva na hlevčku, v dejanju prisluškovanja v notranjosti, da bi razumel, kaj se dogaja. Sporočilo je jasno, da bi razumeli, kaj se dogaja, potrebujemo čiste oči in srca, kot otroci, le na ta na način lahko razumemo ali vsaj pristopamo do velike skrivnosti Božiča«. Figuri sta nastajali od novembra 2021.

Sestre klarise kapucinke v Paragvaju

V Paragvaju je bil 21. februarja ustanovljen prvi samostan sester klaris kapucink v tej državi. V njem sedaj biva sedem sester iz različnih samostanov. Bog naj bogato blagoslavlja in varuje to novo skupnost.

Zbral in prevedel br. Gregor Rehar

Maria Tuci (1928 – 1950)

Med našo misijonsko izkušnjo pred nekaj leti v Albaniji nas je brat misijonar zapeljal tudi v nekdanji komunistični zapor v Skadru, enega izmed mnogih v tem mestu, a ta je spremenjen v muzej. V tej ječi je bila kot ena izmed mnogih žrtev komunističnega divjanja zaprta in do smrti mučena tudi mlada Maria Tuci.

Rodila se je 12. marca 1928 v Ndreffushazu v Mirditi v Albaniji. Pri ubogih sestrah Svetega groba svetega Frančiška, bolj poznane kot »Stigmatinke« je najprej obiskovala šolo, nato pa je želela vstopiti k njim in postala njihova kandidatka. Leta 1946 je začela delati kot učiteljica, in kljub komunizmu, ki je prihajal na

oblast, trdno ohranila vero. Pogosto je s svojim denarjem pomagala svojim učencem in prehodila tudi pet, šest kilometrov, da je prišla do maše. Pogumna in trdna v svojih verskih prepričanjih je s prihodom komunizma sodelovala v tajni odporiški skupini, skupaj s številnimi mladimi iz katoliških šol, pa tudi z nekaterimi semeniščniki. Ker je učila v katoliški šoli, so jo 11. avgusta 1949 zaprli v siloviti akciji albanske policije, ki se je želela maščevati za smrt pokrajinskega komunističnega vodje in poslanca v parlamentu. Njen klan so obtožili zarotništva pri tem umoru, aretirali so 300 ljudi. Maria je bila edina ženska, poleg tega so pa očeta, mater in njeno sestro poslali na prisilno delo v taborišče Tepelene. Po letu zasliševanj, trpinčenja, pozimi zmrzovanja v ledenih celicah, ko ni izdala ničesar, so jo skušali prepričati, da bi postala dekle, ljubica šefa oddelka tajne policije, Hilmija Seit, kar je odločno odbila. To je Hilmija samega tako razbesnelo, da je sicer lepo Mario obsodil na strašno mučenje: »Poskrbel bom, da te ne prepoznala niti lastna

družina!« Brez obleke jo je stlačil v vrečo in vanjo potisnil nekaj divjih pobesnelih mačk, vrečo zavezal in ukazal stražarjem, naj s palicami udriha-jo po vreči. Mačke so

zblaznele in ubogo Mario grozovito pogrizle in opraskale. Na njeno prošnjo so jo vendarle odpeljali v civilno bolnišnico, kjer je domači res niso prepoznali. Vnetju ran je sledila zastrupitev krvi in v hudih mukah umirajoča je izjavila: »Hvala Bogu, da mi je dal moči, da umrem svobodna!« Umrla je 24. oktobra 1950, šesti dan zdravljenja v bolnišnici.

Za blaženo jo je skupaj z drugimi 37, med njimi dvema škofoma, duhovniki, redovniki, laiki, mučenci in mučenkami albanske komunistične diktature 5. novembra 2016 pred stolnico v Skadru, ki je bila med tiranijo športna dvorana, razglasil kot papežev odposlanec kardinal Amato.

Albanijo so razglasili za prvo ateistično državo na svetu. Vera je bila strogo preganjana. Učitelji so celo simulirali molitev v šoli in skrbno oprezali, katera otroška roka se je stegnila k čelu ali katera usta so se odprla. Tej družini so nemudoma poslali tajno policijo. Ko so ob koncu komunizma trije ostareli preživeli duhovniki na pokopališču v Skadru končno lahko javno maševali, so pred kapelico, takrat mrliško vežico, stopali posamično. Najprej zato, ker so maševali še po predkoncilskem obredu, saj drugače niso znali, drugič pa zato, ker so se bali, da jih bodo ubili, tako kot mnoge tam spodaj pri drevesu, na tem pokopališču. Če bi padel prvi, bi ga zamenjal drugi, drugega tretji...

br. Gregor Rehar

Kjer veter spi

Damijan Šinigoj

Nekaj časa sta molče sedela.

»Zdaj ga pa slišim,« je nenadoma rekla.

»Ja, jaz tudi,« je odvrnil Blaž.

Nekje v daljavi se je poleg kapljic zaslišal tudi veter. Ne zelo glasen, bolj ko ne le na trenutke sta slišala oddaljen piš.

»Veter res spi v jamah,« se je kislo nasmehnila Irena, »kot je rekel tvoj oče ...«

Blaž, jamarski pripravnik, in popolna začetnica Irena se neodgovorno odpravita v nezahtevno jamo. Na začetku zanimiva avantura se pa kmalu sprevrže v boj za preživetje. Vzporedno poteka zgodba o pogrešanem gozdarju, ki ga reševalne ekipe na terenu že iščejo.

Zgodba, ki nas hkrati tudi poučuje o zapletenem in krhkem habitatu jamskega sveta.

Slovenski pisatelj, prevajalec in urednik Damijan Šinigoj je dober poznavalec podzemnega sveta kot izkušen jamar, inštruktor jamarstva in jamarski reševalec. V romanu napeto predstavi potek reševalnih akcij in nas, bralce, seznani z jamarsko terminologijo. Popelje nas na jamarsko avanturo, kjer so stvari drugačne, kot se zdi na prvi pogled. Pomembno pa je ohraniti mirno kri, saj panika ne pomaga nič. Vzeti kakšno stvar tudi s humorne strani, čeprav se zdi situacija nerešljiva. In včasih je potrebno napredovati samo po centimetrih, ker ne gre drugače.

A ste vedeli, da je v Katastru jam Jamarske zveze Slovenije registriranih več kot 13.000 jam? Še jamarsko pravilo: Če greš v jamo, pustiš sporočilo, v katero jamo si šel, in predvideno uro prihoda. Opozorilo: V jamo nikoli sam in brez izkušenega vodnika!

Knjiga je izšla pri založbi Miš in je leta 2021 prejela nagrado desetnica, zlato hruško in prestižno uvrstitev med bele vrane 2021, bila tudi nominirana za večernico.

Lea Bric

Zadnji izmed nas

The Last of Us, 1. sezona, ZDA 2023

Šele tretjič, odkar več kot desetletje pišem to rubriko, sem za predstavitev namesto filma izbral serijo. Zadnji izmed nas je serija, posneta po računalniški igri iz leta 2013. Zgodba je morda res že velikokrat uporabljena, saj gre za post-apokaliptični zombi svet. Tudi sama LGBTQ+ agenda je zelo močna v sami seriji, toda to dvoje nima vpliva na to, da gre za kakovostno, napeto in zelo zanimivo serijo. Morda malo spominja na film Otroci človeštva vendar se s tem dobro nosi, saj je suspenz na visoki ravni. Najstnica v sebi nosi odgovor na virus, ki je prišel iz gob, zato jo njen varuh Joel varuje kot veliko dragocenost. Potujeta po ZDA, ki 20 let od izbruha virusa izgledajo zelo opustošene in nevarne. Tako doživljata težke trenutke, njuna vez pa se iz epizode v epizodo pogloblja. Čeprav Joel ni njen oče in to niti noče biti, saj je svojo hčerko ob izbruhu izgubil, pa vendarle postaja nekdo, na kogar se lahko edina oseba, ki je še upanje na človeštvo, zanese.

Serija je prinesla svežino, saj so dramske serije zadnja leta vsebinsko zelo izpraznjene in napolnjene z akcijskim dogajanjem. Ta pa prinaša občutek napetosti, nelagodja a hkrati upanja za glavna dva junaka.

Matjaž Kosi

Več informacij in prijave:
<https://www.kapucini.si/nasi-programi/>

Kančevci

10. – 12. marec 2023: **Priprava na Veliko noč.** Vodita: br. Jakob Kunšič in s. Martina Štemberger
11. marec 2023: **Odmik za moške.** Vodita: br. Milan Kvas in Janez Bohanec
17. – 24. marec 2023: **Duhovne vaje s postenjem.** Vodita: br. Miha Sekolovnik in Polona Marc
14. – 16. april 2023: **Duhovne vaje ob Božji besedi.** Vodita: br. Miha Sekolovnik in s. Marija Irena Stele
16. april 2023: **Duhovna obnova za prvoobhajance in starše.** Vodijo: br. Stane Bešter, s. Petra Mohorko in Marjana Talian
21. – 23. april 2023: **Družinska kateheza Domžale**
26. – 29. april 2023: **Duhovne vaje – zakonska skupina Trbovlje**
4. – 7. maj 2023: **Delavnica Slikanje – pisanje ikon.** Vodi: Silva Božinova Deskoska
5. – 7. maj 2023: **Priprava na binkoši.** Vodita: br. Jakob Kunšič in s. Martina Štemberger
7. maj 2023: **Duhovna obnova za prvoobhajance in starše.** Vodijo: br. Stane Bešter, s. Petra Mohorko in Marjana Talian
12. – 14. maj 2023: **Vikend meditativnih – molitvenih plesov.** Vodita: Petra Volovšek Rot in br. Stane Bešter
9. – 11. junij 2023: **Odmik za ženske.** Vodi: s. Polonca Majcenovič
18. – 24. junij 2023: **Duhovne vaje Frančiškovi bratov in sester**
25. – 30. junij 2023: **Izkušnja Boga.** Vodi: br. Štefan Kožuh

Assisi – za mlade, 17. – 23. julija 2023

Romanje za mlade v Assisi je namenjeno mladim od 18 in 32 let. Vodi nas po poteh sv. Frančiška in sv. Klare, ki sta sledila Jezusovim stopinjam. Poteka v duhu preprostosti, veselja, v molitvi, včasih v tišini, drugič ob radostnem petju, pogovorih, spontanem druženju...

Vodijo kapucini: br. Miro, br. Ambrož, br. Luka, in sestra Ana Šuštar FMM

Cena: 150 €, info: miroslav.pavsek@gmail.com

Prijave: <https://www.kapucini.si/nas.../romanje-v-assisi-za-mlade/>

Ste vedeli, da...

Post je že tu, in prav je da se malo poučimo o tem posebnem delu leta. Poleg tega da se čemu odpovemo, recimo sladkarijam, se lahko odpovemo tudi katerim drugim stvarjem, recimo grdim besedam, neprijaznosti, nesramnosti. Poleg tega, pa naredimo tudi kakšno dobro delo, recimo pomagamo bratu, sestri, staršem, starim staršem... Priložnosti je neskončno.

Nekaj zanimivosti o postu:

- se prvi sledovi posta pojavijo že pri starih Egipčanih
- se je Jezus postil kar 40 dni in to v puščavi,
- post traja od pepelnice do velike noči, kar je kar 40 dni
- je bil post originalno dolg 36 dni
- strogi post velja na pepelnično sredo in velik petek
- so se po stari postavi ta dva dni vsi, ki so stari od 18 do 60, let dolžni postiti
- se je po stari postavi na pepelnično sredo in velik petek najesti do siteda dovoljeno le enkrat na dan
- naj bi se vse petke - tudi med letom - odpovedali mesu
- je ribje meso izvzeto iz prepovedi mesa
- je postna barva vijolična in da je to tudi barva adventa
- je velik del posta tudi poglobljena molitev ter rast v veri
- je post en redkih naravnih razstrupljevalnih metod

Čemu se boš pa ti letos odpovedal?

David Košir

Pri FRAMI se imamo lepo

Lahko prižgem vse svečke?

Nekaj pomembnega bom povedal...

Snežak je večji kot mi

Kaj bo šele po veliki noči?

Če ni majhnih otrok, so malo večji...

Kdo bo zmagal?

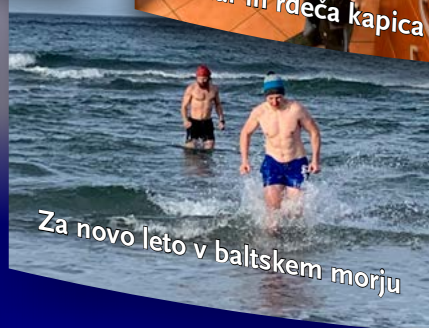
Gozdar in rdeča kapica

Oba bi rada postala viteza

Pa sem na konju...

Za novo leto v baltskem morju

Mar ni to post, kakršnega sem izbral:
da odpneš krivične sponе in razvežeš vezi jarma,
da odpustiš na svobodo zatirane in zlomiš vsak jarem?

Iz 58,6